

Poštnina plačana v gotovini

Bogoljub

December 1935

VSEBINA:

Koledniki. (S. S.) — Članki: Marijina podoba — naš vzor. (G.) — Kongresi Kristusa Kralja. (A. Č.) — Jubilej uršulinskega reda. (M. K.) — Luč jim je v temo zasvetila. (Dr. Fr. Jaklič.) — Pesem: Sv. Angeli Merici. (M. E.) — Izpred večne luči: Kristus mora kraljevati. (J. Langerholz.) — Na cilju: V zvestobi do Boga in domovine. — Listek: Jangec Ovsenik. (Dalje.) — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini, Mar. družine, razno, dobre knjige. Na zaključku smo. Odpustki. — 9 slik v bakrotisku.

Cena »Bogoljuba«:

na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 fr., v Ameriki — 50 Dol.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za december 1935.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Poznanje katekizma. | Katoliška akcija v Južni Afriki.

Mesečni zavetnik: Frančišek Ksav. spozn. (3.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Nedelja	1. adv. Eligij, škof	Adventni duh. Izseljenci	Jesenice	Dobrovnik
2 Poned.	Bibijana, devica	Naša domovina	Boh. Bistrica	Turnišče
3 Torek	Frančišek Ks., spozn.	Misijonarji in misijonarke	Ljublj. M. mis.	Celje, Sv. Dan.
4 Sreda	Barbara, dev. muč.	Srečna zadnja ura. Rudarji	Zagorje ob S.	"
5 Četrtek	Saba, opat	Dobrodelne akcije in zavodi	Mellika	"
6 Petek	Nikolaj, škof	Naši škofje in škofije	Novo mesto	Celje, Mar. c.
7 Sobota	Ambrozij, š. c. uč.	Slomšek-Baragova beatifikacija	Mošnje	Limbuš
8 Nedelja	2. adv. Brezmad. Sp.	Naša mladina in kongregacije	Ljubljana, stol.	Ruše
9 Poned.	Peter Furijé, sp.	Duhovne vaje in misijoni	Kamnik	Sv. Lov. na Poh.
10 Torek	Lavret. M. B.	Razcvit božjih polov	Kokra	"
11 Sreda	Damaz, papež	Sv. oče in njegovi nameni	Študenec	Puščava
12 Četrtek	Sinezij, mučenec	Izpeljava konkordata	Šk. Loka, urš.	Marib. Magdal.
13 Petek	Lucija, dev. muč.	Naše žene in dekleta	Dražgoše	"
14 Sobota	Spiridijon, spozn.	Naši možje in fantje	Grahovo	"
15 Nedelja	3. adv. Kristina, d.	Prejem sv. zakram. v adventu	Zagradec	Sv. Duh Ostri v.
16 Poned.	Evzebij, škof	Pravice sv. Cerkve	Adlešiči	Sv. Križ p. Mar.
17 Torek	Lazar, škof	Brezposelni in zapuščeni	Sorica	Selnica
18 Sreda	† Gracijan, škof	Spreobrnjenje grešnikov	Turjak	O. Sv. Kungota
19 Četrtek	Nemezij, muč.	Prolivska organizacija	Lipoglav	Sv. Marjeta ob Pti.
20 Petek	† Liberat, muč.	Državniki in njih svetovalci	Krašnja	Marib. šol. sest.
21 Sobota	† Tomaž, apostol	Duhovniki in bogoslovci	Sava	Sv. Barbara v Sig.
22 Nedelja	4. adv. Zenon, m.	Odprava kletve in pijančevanja	Ovsiše	Sv. Martin p. Turb.
23 Poned.	Viktorija, dev.	Matere porodnice	Ljublj. Marijan.	Sv. Peter p. Marib.
24 Torek	† Adam in Eva	Priprava svetla na božič	Mala Loka, ž. hata	"
25 Sreda	Božič. Roj. Gosp.	Mir med narodi	Begunje, kazn.	Maribor, franč.
26 Četrtek	Štefan, mučenec	Zaradi vere preganjani	Planina p. Rak.	"
27 Petek	Janez Ev., apostol	Katol. izobraženci in učenjaki	Sinji vrh	"
28 Sobota	Nedol. otroci	Verska vzgoja v družinah	Reléče	Kamnica
29 Nedelja	Tomaž, š. muč.	Verski listi. Dober tisk	Semič	Maribor, stoln.
30 Poned.	David, kralj	Naša družinska Zlata knjiga	Šenkov turn	"
31 Torek	Silvester, papež sp.	Zahvala za dobroto. Umrli	Loke p. Zagor.	"

SANATORIUM EMONA
Ljubljana
Komenskega ul. 4
Zdravnik: Tel. 36-23
ordinira od 11-1
dr. Fr. Dergane, kirurg. šef-primarij v p.

Insertirajte v „Bogoljuba“!

Ure, zlatnina,
optični predmeti
J. VILHAR
urar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

P * O * M * A * R * I * J * I * K * I * E * Z * V * S * V

DECEMBER

XXXIII. LETNIK

1935

Ob svitu večne luči

11. Koledniki.

Nocoj odprite duri!
Nocoj ob sveti uri
pride Knez miru.

Če hoče hiša Vaša,
kolednike naj vpraša:
Kdo je Knez miru?

Slovesen voz po vasi
pripelje se počasi.
Kneza — v slavju ni.

Ubranih gre korakov
na vojno zbor junakov.
Kneza — v boju ni.

Vise nebesa nizka,
ves svod se križem bliska.
Kneza — v ognju ni.

Govornik vnet nastopa,
vsa srca si oropa.
Kneza — v kriku ni.

Ponižen mož prihaja,
vesel ga up navdaja.
Ti si Knez miru?

Ne! Nisem! le oproda
sem svojega Gospoda,
ki vam je Knez miru.

In mož Device svete,
ki nosi božje Dete,
ki Vam je Knez miru.

Nocoj ob zvezdnem sevu,
k častitljivemu dnevu
pride Knez miru.

Vsi stari in vsi mladi
bi videli ga radi:
Kdo je Knez miru?

Sprejmite sirote v goste —
in videli ga boste:
V nas je Knez miru!

Marijina podoba — naš vzor!

(Za praznik Brezmadežne.)

Morda ni bila podoba brezmadežne Marije nikoli tako potrebna kakor današnji čas, da se zagledamo vanjo kot v svoj najčistejši vzor. Duša sodobnega človeka je razrvana, ali radi svoje ohlapele verske malobrižnosti ali pa zaradi nepoznanja blagodejnih verskih resnic. In ta razrvanost se očituje najbolj na нравstvenih zablodah, v katere pada danes velik del človeštva. Saj so nam znane besede sodobnega človeka, da zanj ni zakonske vezi ne ljubezni ne duhovnih vrednot, ki jih izžareva sleherna srečna družina; njemu se hoče nevezanega življenja, ki ne prinaša nobenih skrbi, nobenih odgovornosti, skratka: njemu je le za široko svobodo, v kateri se izživlja po mili volji. In še drugo lice sodobnega človeka nam je poznano. Saj smo brali in beremo po dnevnikih, kaj so predlagali nekateri zdravniki in kaj neki ženski krogi o usodi svojih potomcev. Strašnejša kot prva, je torej druga rana sodobne družbe: Ubijati hočejo živa, še nerojena bitja! Nikoli še ni bil svet tako poln zmotnjav in nejasnih tipanj v negotovost kakor danes.

Zatorej je prav, da se danes naslonimo na najčistejši ženski lik vseh časov, na brezmadežno Marijo. V temi blodenj nam sveti luč, za katero stopajmo! Še zmerom nam je ona, kot pred tisoč devet sto leti, vrelec nraune moči in obnove; še zmerom

podpora za neomajno našo trdnost in brezkompromisnost v нравstvenih nazorih; še zmerom nam nudi polno krepkih nagibov za čisto bogovdano življenje. Predvsem nam kaže z roko proti večni luči, kjer čaka Jezus z morjem milosti. Milijoni in milijoni so s pomočjo božje večerje zmagovali nad svojim slabim telesom in krepko ter sveže stopali na plan za obnovo duhovnega življenja vsega človeštva. Največji učenjaki so dognali, da jim ves široki razum ni mogel v razvratnosti telesa pomagati, pomagal jim je vzor Brezmadežne z zakramentom Kruha.

Svet se menjava, stari nazori se umikajo novim, stare naprave izpodrivajo novi tehnični izumi, vse se presnavlja; Marija s svojim vzorom čistosti in Cerkev z bogastvom milosti in odrešilnega nauka pa stojita danes taki kakor pred tisoč devet sto leti! Mladi in sveži, vsem potrebam časa odgovarjajoči. Mar ni torej prav danes nas vseh naloga, da postavimo podobo Brezmadežne v vsej njeni veličini in čistosti v sredo novega rodu, ki je brezvoljno vdan telesnosti in ne vidi nikake lučke, ki bi mu posvetila izven zabavišč v tihoto čistega življenja. Po Njej bo nedvomno znal najti pot iz svojih blodenj v dostojanstvo človeškega življenja in se prekvasil v rod božjih otrok.

G.

Brezmadežna

*V dušo mi sije
mila podoba:
Žena mogočna na zemlji stoji,
kača se zvija,
moč ji je vzeta;
v strahu pred njeno lepoto drhti.
Zvezde obsevajo
glavo ji sveto,
žarki iz njenih se vsipljejo rok,
dušo odevajo
večni cvetovi,
ki jih podaril predobri je Bog.
V solncu je milosti
vsa ožarjena,
lilija bela ji v srcu dehti,*

*biseri čistosti
v njej se blestijo,
žar ji ljubezni obseva oči.
Ali šeносиš
v srcu podobo
Matere svoje, o verni kristjan?
Ali še prosiš
Ženo mogočno
zmage nad grehi goreče vsak dan?
Če je ne носиš,
pojdi k Mariji,
da ti jo zopet razlije v srce;
če je ne prosiš,
vrzi skesano
zopet se v njene ljubeče roke!*

Gregor Mali.

Ako ljubiš zemeljsko, je sreča tvojega srca zemeljska; ako ljubiš minljivo, je tvoja sreča minljiva; ako ljubiš prostaško, je tvoja sreča prostaška.

človeka nevredna; ako ljubiš vzvišeno, večno, je tvoja sreča vzvišena, večna, božja. Zato pa: Očuvaj z vso skrbjo ljubezen svojega srca.

Kongresi Kristusa Kralja

Zadnje dni letošnjega oktobra je imelo častitljivo mesto Salzburg v svoji sredi zbor veljavnih mož iz vseh stanov, ki slove ne le po svoji globoki izobrazbi, marveč jih družijo še bolj ogenj vneme za razširjenje in utrditev kraljestva Kristusovega med vsemi narodi sveta. Da bi za svoje plemenite načrte zajeli tem več delavcev, zlasti med razumništvom, sklicujejo mednarodne kongrese, posvečene in namenjene Kristusu Kralju. Tak svetovni kongres je bil tudi v Salzburgu v dneh od 24. do 28. oktobra 1935.

Zakaj to novo gibanje, ko imamo že skoraj povsod izpeljano »Katoliško akcijo«? In, ali ni katoliška Cerkev ustanova Kristusova, ki si prizadeva, da sprejme v svoje okrilje vse rodove zemlje, jih prekvasi z zveličavnim naukom ter jih z milostjo božjo prerodi za otroštvo božje! Ali ni katoliška Cerkev ustanovljena za vse ljudi, za vse čase, za vse kraje, zato, da bi vsi bili deležni odrešilne milosti Jezusove!

Odgovor naj nudi naslednje kratko razmišljanje o sedanjem verskem stanju širom sveta. (Bolj na široko so razpletene te misli v knjigi »Regnum Christi« — Kraljestvo Kristusovo —, ki jo je v nemškem jeziku spisal svetnik J. Kalan.)

Sedanje stanje in sodobne razmere na zemlji v marsičem niso nič razveseljive, še posebno ne, če imamo v mislih versko življenje. Radi priznamo, da je danes med katoličani prav mnogo lepega in vzpodbudnega: enotnost v veri, vdanost vrhovnemu cerkvenemu poglavarju, svetemu očetu; češčenje sv. Reš. Telesa, evharistično gibanje, pobožnost presv. Srca, ljubezen do nebeške Matere Marije osobito v kongregacijah: vse to se je razvilo v zadnjih desetletjih do krasnega razcveta po mnogih krajih in deželah. Kako živahno se udeležuje karitativnost, koliko požrtvovalnosti za vse dobro opazamo pri mnogih vernikih! Koliko se moli, koliko daruje v dobre namene, za misijone, za zanemarljeno mladino! Vse to so dejstva, ki jih bo cerkvena zgodovina zabeležila kot časten uspeh sedanje dobe.

To je sončna stran našega časa, naših krajev in razmer. Ko bi pa hoteli naštevati pege in madeže in vse, kar našemu rodu ni v čast — ko bi pogledali čez meje dalje in dalje, bi bila slika pretresljiva, porazna.

Na zemlji živi danes blizu 2000 milijonov ljudi. Med temi je več ko polovica

nekrščenih: poganov, mohamedanov in židov. Kristjanov je slaba tretjina, med njimi ogromno milijonov takih, ki so v razkolu ali v raznih zmotah. Pravih katoličanov naštevajo do 350 milijonov.

Toda: Ali so ti milijoni praktični katoličani? Ali žive po navodilih svete Cerkve, ki jo je ustanovitelj Kristus sam postavil in pooblastil za učiteljico vseh narodov? Ne maramo ponavljati, kako žalostne podatke o površnosti v verskem življenju, o brezbriznosti in malomarnosti v tem oziru nudijo velika mesta, kjer se poleg vzorov in biserov cerkvenega življenja košati bogopozabnost in odtujenost veri in cerkvi! In ali ni takih nesrečnih primerov več ko dovolj že v naših naseljih!? Kjer se s pomanjkanjem verstvenega pouka in znanja družijo beda in stiska, je nevarnost blizu, da postane ta in oni žrtev marksističnih zablod in brezverskega toka. Nenravnost koplje globoke grobove čednosti in vernosti; svobodomiselstvo hoče postati vera bodočnosti; tiranstvo boljše vizma na Ruskem, frامasonstvo v Mehiki in drugod bi rado izbrisalo božje ime na zemlji.

Te hipne mračne pripombe naj ne zasejejo malodušnosti v naša srca, marveč so zapisane zato, da uvidimo upravičenost kongresov Kristusa Kralja. Prvi in glavni namen teh kongresov je: ustvariti med katoličani vsega sveta obrambno moč zoper tiranijo brezverstva, zoper versko malobriznost; ustvariti pa tudi skupno propagandno duhovno armado za razširjevanje kraljestva Kristusovega na zemlji. Še bolj kratko in točno bi lahko označili cilj teh kongresov takole: Kongresi Kristusa Kralja hočejo pripraviti pot katoliški solidarnosti, katoliški skupnosti, vzajemnosti, ki temelji na naukih Kristusovih.

Toda ugovarjati bi kdo utegnil: Ali ni katoliška Cerkev skupna, enotna vzajemnost?

Je. Ali kaj, ko se danes tako šopiri kriva vera pretiranega nacionalizma, ki ima za posledico, da se med enim in drugim narodom poraja nezaupanje, razpalja protivnost in sovraštvo, grade zidovi nedotekljivosti. Saj nam je živ dokaz vsega tega sodobna Nemčija; saj nas skušnja uči, kako je radi oboževanja narodnosti v nekaterih deželah celo zabranjeno, da bi smeli duhovniki otrokom v šoli razlagati zveličavne resnice v materinem jeziku.

Kongresi Kristusa Kralja pa kličejo v svet vsem, ki so podložni, in vsem, ki imajo oblast: **B o d i m o z o p e t, b o d i m o r e s k a t o l i š k i.** Katoliško moramo misliti, katoliško čutiti, katoliško govoriti, katoliško delati!

Kongresi Kristusa Kralja naj ustvarjajo solidarnost (vzajemnost) vseh katoličanov po vseh deželah: Kar ima en narod dobrega, naj postane dobrina drugih. Vzajemnost naj stopi na plan, naj dvigne glas, kadarkoli se pojavi zatiranje, preganjanje, uničevanje krščanskega imena v katerikoli deželi. Če se združujejo skupine ljudi za dosego manj vrednih, ali celo veri in državi škodljivih, pogubnih ciljev, zakaj bi se ne mogli bolj složno, bolj iskreno zediniti katoličani vseh narodov in jezikov v skupno obrambo verskih svetinj! Saj smo vsi člani ene in iste ustanove Kristusove, saj imamo vsi skupnega svetega očeta, naslednika prvega cerkvenega poglavarja Petra.

Kako so povezane med seboj framaçonske lože vsega sveta! Kako strogo izvajajo svoja pravila in s kakšno tenkovestnostjo so vsi na straži, ko gre zato, da uveljavijo svoje tajne, podzemskie namere! »Bratstvo, enakost, svoboda« imajo v svojih geslih, obenem pa izvajajo borbo zoper oltarje in prestole. Drzni so in svoje niti imajo razprežene po vsem svetu. Druži jih silna moč, ki si jo znajo zagotoviti v svetovnem framaçonskem tisku in časopisju. Karkoli se zgodi v svetovni politiki ali na katerem drugem polju človeškega udejstvovanja, pa ni vseh framaçonskim ložam, takoj je na nogah ves njihov veliki tiskovni in denarni ustroj, takoj se zganejo njih odlični člani, ki jih znajo vrniti na najveljavnejša mesta v vseh odločilnih panogah državnih, deželnih in drugih uprav.

Kje je solidarnost, vzajemnost katoličanov, ki bi bila tako krvavo potrebna, ko gre n. pr. za obrambo in zaščito po krivici preganjanih vernikov v Mehiki! Ko so pred nekaj leti od boljševikov nahujskani in z njihovimi denarnimi podporami naščuvani prevratniki morili španske katoličane, požigali cerkve in samostane ter uničevali dragocene umetnine, je svetovno časopisje, ki je v rokah židovskih kapitalistov in framaçonskih mogotcev, skušalo vse to nasilje — prav kakor poprej mehikansko divjanje — zakriti s plaščem molčečnosti, če ne olepšati z opravičevanjem. Kaj takega bi si tabor, ki združuje nasprotnike krščanstva, ne upal, če bi vedel in videl, da so katoličani vseh narodov združeni v enotni, mo-

gočni, nezlomljivi in neodjenljivi duhovni falangi.

Vzajemnost in zgledna solidarnost se pa more zgraditi le na temelju, ki ga je položil Kristus. Zato si pa kongresi Kristusa Kralja prizadevajo, da bi se nauk Kristusov povsod uveljavil v vsej pristnosti in čistosti. Duh Kristusov mora prežeti vse sloje, tudi oblastnike; krščanstvo prvih časov mora zavladati prav povsod. Če smo pravi kristjani, moramo pred vsem svetom oznanjati evangelij bratstva vseh ljudi in vseh narodov, ki se ne smejo črno gledati, ampak ljubiti. Ljubezen vseh moramo postaviti nasproti pretiranemu poudarjanju nacionalizma. Če to dosežemo, smo napravili konec vsem vojnám, kajti med sadovi pravega krščanstva je tudi v ljubezni zasidrana pravičnost.

Kjer vlada svetopisemska ljubezen in pravičnost, mora biti po sebi že rešeno tudi socialno vprašanje. Napravimo prostor neokrnjenemu krščanstvu po vseh deželah, pa se bodo vrnili časi, ki jih opisuje sv. pismo (Apd 2, 42): ko so verniki »bili stanovitni v nauku apostolov in bratski skupnosti, v lomljenju kruha — (pridatitvi svete maše, med katero so verniki prejeli sveto obhajilo) — in v molitvah«. Zato pa tudi ni bilo pomanjkanje trpečega med njimi; kajti globoko pojmovanje Jezusovega naročila o ljubezni do bližnjega, dalje Gospodov nauk o bogastvu, o samoodpovedi in ponižnosti, zgled Jezusov — vse to je nagnilo vernike, da so izvrševali junaška dela ljubezni do bližnjega in pravilno ocenjevali časne dobrine in minljive zaklade.

Če hočemo zmagati zlobnost sveta, zatreti pohlep po mamoni in spraviti s sveta vse krivice, ki iz mamona izvirajo, moramo vsekdar širiti, gojiti, podpirati in krepiti največjo silo sveta: **l j u b e z e n** do bližnjega. Krščanska ljubezen je vez, ki druži enotno duhovno armado borcev v kraljestvu Kristusovem; je kvas, ki more preustrojit katoličane vsega sveta, da postanejo nepremagljiva sila nasproti vsem škodljivim, strupenim pojavom sodobnosti.

Zadnji čas je, da se nezaslišanemu razdiralnemu početju ruskih boljševikov in vsem drugim kulturobojnim in prevratnim načrtom protikrščanskega tabora postavi nasproti velika, trdna, močna, enotna in učinkovita vzajemnost vsega krščanskega sveta, kateremu je v vsem in povsod vodilo: Kristusov evangelij. S krščanskim duhom prežete in v krščanskem življenju utrjene čete vseh narodov morajo

postati svetovna moč, ki se bo z vso iskrenostjo oklepala duhovnega voditelja — svetega očeta, namestnika Kristusovega. Ta urejena duhovna armada ne bo ostajala samo v obrambi, marveč bo lahko nastopala kot nepremagljiva ofenziva.

Brezbožna internacionala je pod vodstvom ruskih tiranskih mogotcev izdala oklic: »Proletarci vsega sveta — združite

se! Borci Kristusovi pa moramo slušati povelje: Katoličani vsega sveta, zdramite se, strnite se v složnosti in vzajemnosti v skupno falango za najvišje vrednote človeštva, za kraljestvo Kristusovo na zemlji, za blagor sveta. To je vzvišeni cilj in vodilo mednarodnim kongresom Kristusa Kralja.

A. Č.

Jubilej uršulinskega reda

»Posebno rad se za svoja dela poslužujem duš, ki so pred svetom majhne in skrite, da po njih delam velike reči.« Tako je naš Gospod razodel sveti Marjeti Alakok. Po sveti Angeli Merici, skromni in ponižni devici iz Brešije, je Bog ustanovil v sveti Cerkvi red, ki prav v letošnjem novembru praznuje 400 letnico obstoja in blagoslovljenega delovanja.

L. 1535 je zbrala Angela Merici prvih dvanajst tovarišic in se je z njimi popolnoma posvetila Križanemu. »Ob vzhodu križa bodi vaše najljubše in najpogostejše zatočišče,« tako jim je naročila. To je bila torej prva skupina uršulink, ki se je polna svetega navdušenja z vso svojo mladostno močjo izročila Bogu za apostolsko delo. Za voditeljico in patrono svoje ustanove je ponižna Angela izbrala sv. Uršulo, junaško voditeljico tolikih devic v zmagoslavno smrt za vero in devištvo. L. 1544 je papež Pavel III. potrdil družbo sv. Uršule in l. 1612 jo je papež Pavel V. dvignil v vrsto cerkvenih redov.

Nekaj povsem novega v sveti Cerkvi je bil red sv. Uršule; kajti dotlej se redovnice niso udeleževale na zunaj, temveč so živele strogo življenje molitve in pokore. Sv. Angela, razsvetljena z božjo lučjo, pa je spoznala nevarnosti in potrebe tedanjega časa in je svojim duhovnim hčeram odprla pot apostolskega delovanja. Skoro vse poznejše ustanove, ki so si stavile vzgojo mladine za svojo nalogo, so pogrnale iz dela sv. Angele. Apostolskega duha je ohranil red sv. Uršule prav do danes. V teku štirih stoletij se je razrastle v mogočno drevo, ki je pogrnalo korenine v vseh delih sveta. Povsod, kjer je ogrožena ženska mladina, so uršulinke takoj na mestu, da v svojih šolah in zavodih uče in vzgajajo deklice za lepo življenje, za ljubezen do Boga in do brata, za zvestobo do sv. Cerkve in njenega poglavarja, za ljubezen do naroda in domovine. Niso se zbale velikomestnega vrvenja, ne vročih afriških

tal, ne mrzle Sibirije; kot prve misijonarke so prebrodile Veliki ocean, nastanile so se v ledeni Alaski in na vročih avstralskih otokih. Ljubezen Kristusova jih priganja k neumornemu delu za rešitev duš, za širjenje kraljestva božjega. V dosego tega namena so pripravljene vse žrtvovati, svoj čas in zdravje, počitek in celo mirne čase molitve, kadar gre za duše.

Svetniki so dalekovidni. Tisti božji duh, ki jim je tako delo navdahnil, jih tudi vodi po poti modre prilagoditve. Sv. Angela, ki je svojim hčeram zatrdila: »Ne bojte se! Ta družba bo ostala do konca sveta, ker jo je Kristus sam zasadi,« je tudi vedela, da bodo novi časi prinesli novih razmer. Zato je svojim naslednicam naročila, naj se po modrem preudarku in posvetovanju prilagode potrebam časa. In prav to je, kar dela uršulinski red vedno sodoben in prožen. Nov duh je zavel po uršulinskem redu, odkar so se l. 1900 na izrecno željo papeža Leona XIII. začeli združevati dotlej neodvisni uršulinski samostani v Rimsko Unijo, ki jo vodi vrhovna prednica v Rimu s svojim sosvetom. V slogi je moč, in le čete, ki prodirajo pod enotnim vodstvom, zmagujejo in osvajajo. Tako tudi tukaj. Nad 250 samostanov z blizu 7000 redovnicami je že združenih; in v teh samostanih se vzgaja nad 80.000 deklic. Kako mogočno drevo je pogrnalo iz malega semena, ki ga je vsadila sv. Angela! Zares, veliko je njeno delo! In danes, po 400 letih, gleda sveta ustanoviteljica nanj z nebeških višav ter ga blagoslavlja.

Prvi in glavni notranji namen reda sv. Uršule pa je posvečenje njegovih članic. Vse zunanje, apostolsko delo je le eno izmed sredstev v dosego tega še višjega cilja. Uspehov na tem polju ne beleži nobena statistika. Eno pa je gotovo, namreč, da »med njenimi cveticami cveto lilije devištva in rože mučeništva«. Enajst junaških uršulink je ob času francoske revolucije položilo glavo pod giljotino v Valencien-

nes-u in šestnajst v Orange-u. Anali reda in kronike posameznih hiš poročajo o svetem življenju in blaženi smrti tolikih redovnic, ki so v požrtvovalnem delu za mladino izgorevale v božjo čast kakor večna luč pred tabernakljem. Še vedno trka milost na srca mladenk in vabi, vabi... Zetev je velika, delavcev vedno premalo.

V naši domovini delujejo uršulinke v petih samostanih, ki so združeni v jugoslovansko provinco. Najstarejši med njimi je ljubljanski, ustanovljen l. 1702. L. 1703 so prišle uršulinke v Varaždin, l. 1782 v Škofjo Loko. V Mekinjah so se naselile l. 1903 in v Zagrebu l. 1932.

Tudi naše uršulinke so ostale zveste duhu svoje ustanoviteljice. Kdo bi preštel vse dobre žene in matere, vse katoliško zavedne inteligentke, ki so izšle iz uršulinskih šol! Letos, ob tako lepem in redkem jubileju, naj bi se pač tudi slovenski narod zavedel, kaj ima v uršulinkah. Zaradi Boga so zapustile vse, kar jim je bilo ljubo in drago in so sprejele nase življenje žrtev in odpovedi. Ljubezen Kristusova jih priganja, da neumorno, noč in dan delajo za svoj narod, ki ga ljubijo z vsem srcem, da mu vzgoje dobrih mladenk, mater, učiteljic in voditeljic za pošteno, lepo življenje.

M. K.

Sveti Angeli Merici

(Ob štiristoletnici uršulinskega reda)

*Gardskega jezera sinji valovi
božji oficij pod solncem pojo...
V svetem zamaknjenju Angela gleda
odprto nebo:*

*Lestva nebeška se spušča do zemlje,
angeli spremljajo vrsto devic,
blaženstvo rajsko odseva jim z lic.*

*»Angela, s tabo so vsi blagoslovi.
Volja je božja:
družbo devic, kot je ta, ustanovi!«*

*V Brešiji vzniklo je drobceno seme...
Štiri stoletja so preko brzela...
V slavi nebeški zdaj gleda svetnica
širom sveta
red uršulinski, plod svojega dela.*

*Slavljena mati, sprejmi zahvalo
hčere najmanjše vseh tvojih hčera,
srčno zahvalo za celico malo;
ti si jo hčeram dobrotno odprla,
sreča je v nji, saj je polna Boga.*

*Angela sveta, ti angel mladine,
z vzgojo krščansko utiraš ji pot;
malih nedolžnih limbarje čuvaš,
vodiš blodeče k Luči iz zmot.*

*Slavljenka naša, ljubljena mati!
Tvojih hčera in otrok milijoni
ob štiristoletnici tvojega reda
biseri žarni v tvoji so kroni.
Zvezda vodnica na poti kreposti,
nas, ki smo tvoji, vodi k svetosti!*

M. Elizabeta, O. S. Urs.

Luč jim je v temo zasvetila

Niti dva človeka si nista po svoji telesnosti popolnoma enaka. Še bolj se ljudje ločimo po svoji duševnosti; vsaka je nekoliko drugačna, vsaka ima svoje posebnosti. Prav tako je pot, po kateri nas Bog pelje proti nebesom, za vsakega človeka drugačna, drugačne so tudi milosti, ki nam jih je Jezus zaslužil na križu.

Zato je vselej zanimivo, čitati zgodbo spreobrnjenja, kajti vsaka nam o človeku in o božji milosti, ki ga je poklicala in spremljala, kaj novega pove.

Leta 1926 je izdal nemški pisatelj **Jožef Avgust Lux** (Luks) knjigo »Potovanje k Bogu«, v kateri nam na izredno lep način popisuje svojo pot iz nevere k veri, iz zmot in obupa k resnici in k Bogu.

Knjiga je hvaležen spev božjemu usmiljenju, ki je šlo za izgubljeno ovco in jo pripeljalo na varno.

Rodil se je pisatelj Lux iz meščanske družine na Dunaju. Ni imel sončne mladosti, ker ji je manjkalo vere, ki edina more ogrevati mlado srce. Njegova mati je bila plemenita po značaju, vzgojena je pa bila v veri tujem duhu. V cerkev je dečka vodila le šola. Doma niso molili; križ pod steklom jim je bil le sobni okras. Vendar se je Lux že kot deček v težkih hipih zatekal k molitvi.

Zgodaj mu je vstala želja, da postane pisatelj. Hotel je služiti umetnosti, ki jo imenuje »govor, s katerim človek občuje z božanstvom«. Postal je zasebni učitelj,

v prostih urah je pa študiral umetnost in slovstvo. Iskal si je tudi odgovora na zadnja vprašanja: odkod je svetovje? čemu živim? kako naj živim? kaj bo z menoj po telesni smrti?

Zabredel je v razne umske zablode. Oboževal je svetovje in zanikaval osebnega Stvarnika. Oklepal se je verskih nauk budizma in drugih vzhodnih verstev, skušal se je zgolj s srcem (čuvstvom) povzpeti do najvišjega spoznanja. Pa se mu je tema čedalje bolj zgoščala; polastila se ga je strahotna dušna razdvojenost. Sveto pismo je cenil in rad čital, zlasti še evangelije. Kristus mu je pa bil samo človek z resnim verskim doživljanjem in z vzornim življenjem; zanikaval je njegovo božjo naravo. Zametal je sveto Cerkev, češ da ne potrebuje verske družbe, ampak si bo svoje razmerje do Boga že sam urejal.

Mnogo je potoval in po dolgo bival v tujini. Rastel je v močno osebnost, ki si je tudi v pisateljevanju iskala svoje smeri. Zaslovel je po svojih povestih in romanih.

V temi popolne nevere mu je pa polagoma in plaho vstal prvi svit. Začel je ceniti vero, a le kot proizvajalko umetnosti, saj je prva umetnost nastala iz vere in v veri umetnost še vedno dobiva pobudo.

Prišel je do slutnje o duši. Človek ima dušo, ki bo živila tudi po telesni smrti. »Brez onstranstva je pošteno življenje nespamet. Zanikavanje posmrtnosti je torej obenem zanikavanje življenja. Duh je, ki tu živi in se protivi porušenju; duh se pa izmiri šele v neskončnosti, v večnosti,« je zapisal.

Bil je toliko globok, da mu je srce po vseh telesnih, zemskih užitkih ostalo lačno. »Vse se končava v solzah. Celó veselí Grki kličejo: Najbolje je za človeka, ako ni rojen; za tem je pa najbolje, umreti takoj po rojstvu.« Tako Lux otožno vzdihla in sledi življenjsko črto preko groba.

In še nov dokaz za posmrtnost je zasledil: človek išče v tem življenju srečo med dvema nasprotnima točkama: v duhovnosti in v telesnih užitkih; vsaka ga za nekaj časa privlači, potem se mu zopet zahoče druge. Torej mora biti življenje po smrti, v katerem bo izmirjeno to nasprotje.

Svetovna vojna je Luxa zalotila v tirolskih gorah. Lepo opisuje in slika alpsko pomlad in njena jutra, alpske skale, cveče črešnje in jabolane, zuboreče studence in ptice nad njimi. Časopis, ki ga ima v roki, pa prinaša vesti o nasilju, moriji in nesreči. Kar je o človeku lepega sanjal, se

je zrušilo v svetovnem klanju; ostalo mu je trpko spoznanje o človekovem proststvu in človekovi brezobzirni sebičnosti.

V to strašno praznino, temo in mrzlotu mu je prisijala luč in toplota z besedo »Bog«. Ko je pred nekaj leti v gorah držal v prepad, se mu je iz srca nehote iztrgal klic: »Moj Bog!« Takrat je ta klic zamrl, sedaj se mu je pa iznova oglasil in mu v srcu pričaral sladkost in tolažbo. Ko je sprejel resnico o božjem bivanju, mu je pamet govorila: »Ne boj se več, zdaj že greš po varnih tleh!«

Njegovo umetniško pero ganljivo opisuje srečo, ki mu je zaradi božjega spoznanja sredi vojske zasijala v iztrpljeno dušo. V božji luči se mu je ves svet zazdel lep kakor šopek, narejen za božjo slavo. Ne bo ga več preziral, ampak občudoval in poklanjal Bogu. Celó na smrt je zdaj drugače gledal; zazdela se mu je le kot uteha človekovega hrepenenja po večnosti. Svet se mu je nasmehnil ves mlad in svež, kakor da je pravkar izšel iz Stvarnikove roke.

Lux je torej našel Boga. Ni pa žal še našel vere, ne Kristusa, ne krščanstva. Pot do tja je bila še dolga in težka. Seznanil se je s katoliškim duhovnikom, ki ga je večkrat prišel obiskat. Duhovnik se je vselej začudil, kako da ima Lux samo poganske verske predmete: kip Bude, kip japonske boginje sreče Kvanjon itd., krščanskega pa nič. Zato mu je pri nesel umetniško razpelo, delo tirolskega kiparja.

Kaj je Luxa končno le pripravilo do tega, da je pokleknil pred Križanim, ga molil in prosil odpuščanja?

Predvsem molitev. Nekoč je videl orača, da moli. Še on bi bil rad molil, pa ni znal več očenaša; dolgih 20 let ga ni več odmolil. Polagoma se je pa le spomnil vseh njegovih sedmih prošenj in strmél nad njihovo globino. Za celó knjigo misli je v njem našel. Pogazil je v sebi predsodek, da je nevredno za moža, skloniti se pred Bogom v molitvi. Zopet in zopet je molil. Molitev mu je postala dihanje duše in odpočitek po trudu; donašala mu je vedno novih dušnih moči. »Kadar mi je oblak bridkosti hotel zatemniti dušo, sem se z mislimi dvignil k Bogu in postalo mi je lažlje,« pravi v omenjeni knjigi.

Začel je zopet hoditi v cerkev, kakor je v šolski dobi. Dolgo se je čutil v cerkvi tujega, z nekako zadrego je vedno vstopil. Potem se je pa pomiril in čedalje rajši prišel. Tudi če je po delu bil utrujen,

je iz cerkve prišel okrepcan. Velike misli je dobival notri.

Prevzela ga je globina Kristusovih nauk. Z velikim občudovanjem je prebiral katekizem in razmišljal nad njegovimi preprostimi, a tako veličastnimi in globokimi odgovori. Pravi, da je bil kot vračajoč se izgubljeni sin ves očaran od bleska Očetove hiše. Kristus mu s svojim naukom pojasnjuje tudi najtežja osebna in socialna vprašanja; v tem nauku najde duša pravo poštenje, svobodo, pravičnost in ljubezen. Vedno bolj uvideva resničnost Jezusovega klica: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse to (časno) se vam bo navrglo,« saj vera ureja tudi tostransko življenje.

Prepričanje o nesmrtnosti duše mu je v krščanstvu dobilo lep odmev. Na misijonskem križu je bral napis: »Reši svojo dušo!« V tem napisu je videl izraženo glavno in vso nalogo človeškega življenja. Kako ubožno se mu je zazdelo poganstvo z vsem svojim modroslovjem! Ob tem napisu je zopet spregledal, da človek ni samo člen v verigi družbe, marveč bitje zase, namenjeno za Boga in za večno srečo.

Ze pred spreobrnjenjem mu je katoliška umetnost mnogo govorila o Mariji. Sedaj so mu pa kot čisto zlato zazvenele v ušesih besede spreobrnjenega protestanta: »Marijino češčenje je najpristržnejša stran katoliškega življenja; v njem se oglašijo najnežnejši utripi duše.« Najlepša pesnitev vseh vekov so se mu zazdele litnije Matere božje.

Ko se je Lux po težkih borbah oklenil tudi Kristusa in katoliške Cerkve, je v »Salzburški kroniki« objavil članek z naslovom: »Reši svojo dušo. Priznanje h krščanstvu.« Ta oglas se je hitro razvedel tudi po drugih deželah. Začenja se:

»V tej dobi, ko se zopet dviga vesoljni potop in ko mnogi trdijo, da je vera zasebna zadeva, drugi pa že v šoli otrokom pridigajo: 'Ne verujte v Boga', si štejem v neizbežno dolžnost, da izpovem svoje najgloblje prepričanje in se glasno in javno priznam h krščanstvu, to je h katoličanstvu, in sicer z vsemi posledicami, ki so združene z njim. Ko to priznavam, tudi izjavljam svoje prepričanje, da iz splošnega propada ni druge rešitve, kakor da se krščanstvo zopet obudi med nami, pa ne z lepimi predavanji, ampak predvsem z osebnim zgledom, s popolnim notranjim prerobenjem samega sebe.«

Ta Luxov oglas je bil silen in mogočen. Težko obtožbo je izrekel nad vsemi,

ki bi morali versko življenje uvaževati, gojiti in pospeševati, pa ga niso.

Lux je takoj začel živeti po teh načelih. Pri spovedi že 20 let ni bil, tudi birman še ni bil. Težka je bila prva pot po zakramentalno odvezo. Bilo je leta 1929, ko so v kraju njegovega bivanja jezuiti imeli misijon. Po spovedi ga je pa obšla velikonočna radost; spoznal je, da je sv. spoved res dejanje božje Ljubezni.

Se bolj srečen je bil, ko je zopet prejel sv. obhajilo. Z Jezusom se je osebno združil in tiste hipe postal ves svetel in blag. Poslej se je držal resnice, da je obisk sv. maše brez prejema sv. obhajila nekaj nepopolnega in pomanjkljivega.

Ko se je pripoznal k Bogu, h Kristusu in h katoliški Cerkvi, je našel pravi mir. Zapisal je besede: »Sele v Cerkvi in s Cerkvijo živimo, delamo in molimo, smo v živem spoju s troedinim Bogom. Sele potem ima vse pravi smisel.«

Bog mu je dal spoznati tudi očiščujočo in posvetilno moč trpljenja. Ko je stopal v Rimu po Apijski cesti, po cesti katakomb in mučencev, se je zavedal, da gre »po cesti smrti, ki pelje v življenje«. Dumeval je, da naša življenjska pot ni veselo sprehajanje po božjem svetu, marveč iskanje izgubljenega raja. In to iskanje je mučno in polno samoodpovedi.

Kot spreobrnjenec je listal po svojih povestih in romanih in našel v njih marsikaj, s čimer se ni več strinjal. Zato je preklical pogodbo z založnikom in nekaterih spisov ni pustil več izdati. Druge spise je predelal in očistil zmot. One, katerih pa ni mogel več vzeti iz prometa, ker je bil glede njih prodal vse pravice, je javno obsojal in obžaloval, da jih je napisal.

Za sveto leto 1925 je vnovič romal v Rim. Bilo je za veliko noč. Po cerkvah je gledal in z dušo spremljal obrede velikega tedna. Do tihega joka so ga pretresle Jeremijeve žalostinke s svojim zaključkom: »Jeruzalem, Jeruzalem, spreobrne se h Gospodu, svojemu Bogu!« Ihlet je v želji, da bi se izpolnile v sleherni človeški duši. Veliki petek ga je zopet močno ganil pogled na delavca, ki je v delovnem predpasniku pokleknil ob položenem križu in se v poljubu sklonil h Križanemu. »Zdaj vem, da je globoka in ponižna vera tega moža višek modrosti in spoznanja. Ko imam to vero, imam najvišjo vednost in najvišje spoznanje,« je zapisal.

Dr. Fr. Jaklič.

Izpred večne luči

Kristus mora kraljevati

Čudovito smo ljudje čudni. Vse je pe-
lo: »Kristus kraljui, Kristus zmaguj, v ho-
stiji beli nam gospoduj!« Pa smo kmalu
po tem navdušenja polnem petju, katerega
je odmevala cela Ljubljana, da, cela Slo-
venija, spregovorili besedo o pogostnem
sv. obhajilu in smo slišali na to povabilo
tako čudne odgovore. Resno smo se pri-
čeli vpraševati, ali živimo res samo za golo
zunanost, za samo vpitje? Ali naj bodo
vse naše manifestacije res samo enodnevn-
no navdušenje in nič drugega?!

»Kristus mora kraljevati« in »Mi ho-
čemo povsod Boga...« Ta klic ne sme
ostati samo glas vpijočega v puščavi, ta
želja mora postati živa resnica. Proč z
izgovori: »Naša nima časa; pri nas ne
utegnemo; kdo mi pa kaj da od tega?«
Taki izgovori se v naših vrstah ne smejo
več ponavljati. Pa tudi oni ne, kakor je v
evangeliju zapisan: »Pristavo sem ku-
pil; vole sem kupil; imej me za iz-
govorjenega.« Ne, ne!

»Saj kraljuje Kristus med nami,«
je hitela zagotavljati Štefančkova,
»ali ni v vsaki župniji tabernakelj, ki
iz njega vlada Kristus sam vso žup-
nijo, vse naše ljudi?«

»Dobro govoriš, Polda, in vendar
ne dobro. Dobro za tiste, ki jim je
Kristusovo kraljevanje zadnja stvar
na tem božjem svetu, ne govoriš pa
dobro za Kristusa samega.«

»Pa zakaj ne, rada bi vedela.«

»Kralji morajo ven, med ljud-
stvo! To velja za svetne vladarje,
velja pa tudi za Kralja vseh kraljev,
za Jezusa Kristusa. Tudi on mora
med ljudstvo.«

»Pa zakaj morajo med ljudstvo?«

»Svetni vladarji zato, da spozna-
jo ljudske potrebe in zadeve od bli-
zu, Kristus pa predvsem zato, da
nam v naših potrebah sam in osebno
pomaga.«

»Mi gremo za svetom. Kdaj se
bo še ves svet oklenil Kristusa in ga
priznal za svojega kralja!«

»Vprašal bi te, Polda, ali govo-
riš to sama od sebe, ali te je kdo
drugi tako naučil?«

Duhovni mož je dobro slutil, da
ta veter vleče od drugod, da so
mračne in oblačne besede, katere je
povedala Štefančkova Polda, zrastle

na drugih tleh. Prav pa se mu je zdelo, da
jih je povedala pred vsemi. Vsaj za to je
zvedel, kakšen veter piha po njegovem
lepem, od Boga mu zaupanem vinogradu,
in te temne oblake je hotel pognati nazaj,
odkoder so prišli.

»Polda, poslušaj me ti in poslušajte me
vse: Svet nam ne bo dal Kristusa, če ga mi
svetu ne bomo dali. Poglej žito na polju.
Odkod pride bogato in plodno žitno klasje?
Ali ne od spodaj, iz zrnja? Prav tako mo-
ra Kristusovo kraljestvo prodreti med svet
iz semena človeštva, to pa so naše dru-
žine. Kakršne družine, tak bo svet, taki
bodo narodi, take bodo države. Verna dru-
žina, veren narod, družina brez vere, tudi
narod bo brez vere. Zdrava družina, zdrav
narod, nezdrava družina, bolan narod.
Družina brez Kristusa, tudi narodi ne bo-
do mogli biti Kristusovi. Kadar bo Kristus

All. Allori

Firenze

Zdrava, Marija...

Fra Bartolomeo

Firenze

Job: „On sam bo moj Odrešenik“.

kralj naših družin — ne mislim peterih ali šesterih, tudi deseterih ne, ampak večine, vseh — takrat bomo šele lahko govorili o pravem in resničnem Kristusovem kraljestvu na zemlji.«

»Oh, tega pa prav gotovo nikoli ne bo!«

»Kaj ste boječi, maloverni!? Tako bi vas lahko vprašal z besedo našega Gospoda samega. Hoteti je treba in odločnosti je treba, pa zaupanja, in šlo bo. Mi pa, naša družba in vse druge dobre družbe imajo zelo važno besedo pri vprašanju, ali s Kristusom, ali proti Kristusu. Tudi v naših vrstah je seme prihodnjih rodov in družin.«

Komaj viden smeh je splaval čez ustne skoro vse dvorane. Je pač marsikje tako: Če kdo tam zunaj odpre svoja usta in začne na debelo prodajati ostudnosti svojega že davno gnilega jezika, je to vsem prav. Če pa pri shodu začneš govoriti o dolžnostih in nalogah dobrih družin, si pa že v nevar-

nosti, da te bodo obsodili zaradi pohujševanja. Seveda ne pred gospo-sko, pač pa v vrstah nekaterih malenkostnih duš. In taka obsodba je nemalokrat še hujša, kakor če te za-sije ta ali oni sodnik.

»Mislim torej, da spoznate, da smo mi dolžni dati svetu Kristusa in ne svet nam. Kako ga bomo pa dali, to je drugo vprašanje. Pa nič manj važno kakor prvo.«

»Živeti je treba, kakor nas uči Jezus Kristus in kakor za Kristusom nadaljuje sv. Cerkev, pa bo šlo,« je posegla v naše razgovore Drobavova Marica.

»Silno lepo si to povedala,« je zaslišala Marica svojo lastno pohvalo in nalahno je zardela. Če človek sliši svojo lastno grajo, postane rdeč, ker misli, da mu jo drugi privoščijo. Če je pa pohvaljen, mu spet kri sili v glavo, menda zato, ker misli, da so mu drugi nevoščljivi.

»Kakor je to lahko povedati, tako je pa to reč zelo težko izvrševati. Na prvi hip se nam zdi lahko, ali ko začnemo z izvrševanjem, se pa pokaže neštevilno dosti težav in zaprek, katere je treba ali premagati, ali pa pred njimi omagati. In če omagaš, potem si na las podoben tistemu človeku iz sv. pisma, o katerem se je govorilo, da je začel zidati, pa svoje stavbe ni mogel dovršiti.«

»Saj bi radi vsi dobro delali, če bi le mogli.«

»Ker bi radi, zato tudi moramo, naj stane, kar hoče in kolikor hoče. Treba pa se je nam ponižati, ker brez božje pomoči ne gre in ne gre. In tukaj ne vidim druge rešitve, kakor rešitev vprašanja pogostnega sv. obhajila. Zapomnite si: ne pravim vsakdanjega, samo pogostnega pravim.«

Glave so se začele stikati, jeziki migati, in če bi bil kakor muha, da bi bil lahko sedel vsakemu za uho, bi bil slišal po tihem pošepetavati: »Ne bo šlo; pri nas že ne bodo pustili; našemu atu se to zdi pretirano; zakaj pa včasih tega ni bilo? ali smo sedaj toliko slabši?« Tako in podobno pritaženo govorjenje in šepetanje bi prihajalo na dan.

»Kristus mora kraljevati, in iz naših tabernakljev mora zakraljevati nad nami vsemi, predvsem nad našimi družinami. Druge rešitve za Kristusovo vladanje nad nami skoro da ne poznam... Vladanje Kristusovo nad nami je naša ko-

rist, naša čast in naša najnujnejša potreba. Nekateri vladarji gredo s svojimi vojniki nad druge narode, a vodijo jih pri tem početju le svetni oziri. Morebiti gredo osvajat zemljo, da s tem koristijo svojemu lastnemu narodu, zato pa premagane narode izžemajo, izkoriščajo in jih zatirajo, da bi jih prej ali slej spravili z zemeljskega površja. Edino Kristus je kralj, ki hoče le tistim pomagati in koristiti, nad katerimi vlada.«

»Ali je res ni druge pomoči?! Za pogostno sv. obhajilo ne bo dobiti časa in ga ne bo. To so težave!!«

»Ni časa. Preveč zahtevajo od nas. To je naravnost nemogoče. — Tako in podobno se navadno izgovarjajo tisti, že veste, kateri. Nič vas ne sumničim, ker vem, da ti izgovori rastejo za vsakim grmom, da jih slišite ponavljati na vsakih pet korakov. Svet se hoče z njimi opravičevati in se bo opravičeval do konca. V tem je svet v resnici stanovit. Sicer pa tiči za temi izgovori nekaj drugega. — Kristus hoče, Kristus mora kraljevati! V svojem kraljestvu pa hoče imeti on celih ljudi. Polovičarjev ne mara. Polovičarji so pa vsi taki, ki bi radi služili na dve strani. Danes Kristusu, ker ga ravno potrebujejo, jutri vragu, ker jim to bolj prav hodi, če se smemo izraziti z besedo, s katero se skušajo tudi sami opravičevati pred svetom. Taki ljudje so preveč zaverovani v svoje stare ukoreninjene — Bog varuj, da bi rekli grešne navade. — S to besedo bi jih preveč razžalili in bi za nas ne bilo nikjer več odpuščenja, na celem božjem svetu ne. Nujno bi bilo treba — po svetopisemsko povedano — starega človeka z vsemi njegovimi nerodnostmi sleči in obleči novega človeka, ki je ustvarjen po Bogu v resnični pravičnosti in svetosti.«

»Kako naj bi se pa to moglo zgoditi?«

»Vidiš, Rezika, skoro prav tako si me vprašala, kakor je nekda vpraševal judovski učenik Nikodem našega Gospoda na precej slična navodila o notranjem prerojenju človeka. Vsa teža vprašanja o pogostnem sv. obhajilu se pri mnogih naših sicer dobrih ljudeh suče okrog tegale glavnega vprašanja: Kdo bo pa potem klet, kdo bo kradel, kdo bo smel bližnjega brez vilic in noža, samo z ostrino svojega jezika obirati do mesa in do krvi... Skratka: kakšno bi bilo potem življenje na svetu, če bi greha več ne bilo. Po grehu jim hoče biti dolg čas. Ali ni to čudno?«

»Saj bi bilo potem res malo čudno na svetu. Potemtakem bi bili na zemlji sami svetniki!«

»In če bi res bili, vprašam te: kdo bi pa imel kaj škode od tega? Če bi pogostno sv. obhajilo omejilo število grehov, recimo naravnost: smrtnih grehov, če bi zemlja postala radi tega vsaj malo podobna nekdanjemu raj, potem bi bila to le naša sreča.

Sv. Barbara

Malega greha pa radi itak znane slabosti ne bomo popolnoma nikdar zatrli.«

»Res rada bi poznala takega vzornega človeka! Kar misliti si ga ne morem.«

»Žal, da ga ne morem kar s prstom pokazati. Sv. Pavel ga je lepo popisal. Ali bi rada slišala njegovo besedo? Naj ti jo podam kar v nekaterih kratkih slikah? Opustite laž in govorite resnico z bližnjim, ker smo si udje med seboj. Solnce naj ne zahaja nad vašo jezo. Ne dajajte prostora hudiču. Kdor je kradel, naj ne krade več. Nobena slaba beseda naj ne pride iz vaših ust. Ne žalite Sv. Duha božjega. Vsaka zagrenjenost in srditost in jeza in vpitje in zmerjanje naj izmed vas izgine. Bodite pa

drug do drugega dobri in usmiljeni in odpuščajte drug drugemu, kakor je tudi Bog po Kristusu vam odpustil.«

»Lepo, samo —«

»Samo —. Vem, kaj hočeš reči. Povem pa vam vsem, da more tak rod rasti le ob posvečenem kruhu, ki prihaja iz nebes in nam prinaša moč in življenje.«

Kristus mora kraljevati... Ali naj ta sklep ostane res samo na papirju in na jeziku? Ali naj bo ta beseda kakor turobno mrliško zvonjenje, ali kakor slovesno pritkavanje k novemu prazničnemu dnevu.

Odločujte sami!

In potem: Srečno novo leto!

J. Langerholz.

N A C I L J U

V zvestobi do Boga in domovine

Letošnje poletje, nekaj dni pred ljubljanskim Evharističnim kongresom, sem bil tako srečen, da sem videl večno mesto Rim, da sem molil na grobu prvaka apostolov, bil v baziliki sv. Pavla, v katakombah i. dr. Kako

sem prišel v Rim in vse drugo, kar sem doživel v Italiji, ker nisem potoval z vlakom, bom morda opisal ob drugi priliki. Te vrstice pa naj bodo posvečene spominu zveste naročnice »Bogoljuba«, Mariji Kržišnik z Bukovega vrha, ki je 16. oktobra 1935 umrla v Rimu in je pokopana na pokopališču S. Lorenzo.

Ne morem povedati, kako me je bila vesela in kako se je kljub 70 letom zanimala za vsako podrobnost iz domovine; zlasti je zvesto poslušala, kar sem ji takrat vedel povedati o pripravah za Evharistični kongres. Celih 50 let je službovala po svetu, večinoma pri sedanjem madžarskem poslaniku v Rimu, in poprej, ko je ta bil še poslanik v Bukarešti, Pragi in drugih mestih. Precej dolgo je bila v Parizu in na Reki. Kljub temu, da jo je usoda zanesla tako daleč v svet, je ostala zvesta svojemu narodu, zlasti pa svojemu Stvarniku. Bila je pobožna duša, polna hrepenenja po nebesih. »Bogoljub« in »Glasnik Srca Jezusovega« sta pa bila njena najboljša svetovalca skozi življenje. Pred dvema mesecema je g. Zorič, bolničar v rimski bolnišnici usmiljenih bratov, ki ga omenja tudi g. Kalan v svojem opisu v predzadnji številki »Bogoljuba«, ustanovil nekakšno organizacijo slovenskih uslužbenk v Rimu, ki naj bi v nji dobivale

A. v. Dyck

Spi...

Benetke

smernice in navodila, da ostanejo zveste Bogu in narodu. Pokojno Marijo Kržišnikovo so si izbrali kot predsednico oziroma prvo svetovalko. Kdorkoli se je k nji zatekel po nasvet, vsakdo je zadovoljen odhajal. Kako je bila priljubljena v daljnem Rimu, je dokazal tudi njen pogreb prvega razreda, ki ga je oskrbel

poslanik. Z njim je šlo za pogrebom vse poslaniško osebje in kakih 60 Slovencev. Naročil ji je celo lepo grobnico za vse čase. Večni mir in pokoj njeni blagi duši! Pripominim še, da ima v domovini sestro, z redovnim imenom Školastika, v uršulinskem samostanu v Škofji Loki. Vodišek.

Janec Ovsenik

Povest. Ferdinand Benz. — Poslovenil Janez Pucelj. — (Dalje.)

Dr. Trepetin je že nekaj nerazumljivo godel kakor »izključiti« in odšel na palico oprt skozi vrata; še preden je zvon naznanil, da je konec ure. Celo šolsko nalogo je pozabil pobrati.

Ko je zaprl vrata za sabo, je zašumelo za njim »sijajno, Ovsenik«, in se burno ponavljalo. Najbližnji sosedje so padli nad junaka in ga stresali, kakor je pri študentih navada. Porazeni sovrag pa je poslušal pri vratih zmagoslavne zmagovalce in prvič v življenju videl, da je osovražen učitelj. Tega dozdej ni vedel. Nihče mu dozdej ni bil povedal. Tega mu tudi nihče povedati ni mogel, kdor je zrastlež od spodaj pod knuto; to je mogel povedati samo, kdor je prišel v šolo od sveže narave in je bil postavljen sam nase kakor Janko Ovsenik.

Trepetin ni nikdar mislil na to, da bi bil učenec krivičen, ker je meril s samimi čustvi in le malo z dejstvi. Zdaj je prvič pomislil, da se mora označba ravnati po napakah in ne po nevšečnosti, ki jo lahko pripravi učenec učitelju hote ali nehote.

Ko se je vihar odobravanja polegel, je Janko mignil z roko, naj bodo mirni in rekel: »Sedite!«

»Dajte mi svoje naloge, da jih nesem ravnatelju in se prižojim.«

»Imenitno!« vzkliknejo spet. Janko brž pobere zvezke.

»In da boste z mano, ako bo treba!«

»Se razume!« kličejo tovariši in se odpravljajo domov.

V gruāh gredo proti domu in pretresajo, kar se je bilo dogodilo.

»Ovsenik bo letel,« so menili nekateri. »Pretrdo je zagrabil Pinjo.«

»Pinja ga je žalil! Toži naj ga!« je zaklical sin nekega odvetnika. »Bom vprašal papana, ali naj bi ga Ovsenik tožil. Hura, Pinja naj prosi Ovsenika, da bi se spravila!« je vzklikal prevejanec in poskakoval od veselja.

Janko je ravnatelju razložil vso zadevo in ga prosil, da bi pregledal naloge. Ravnatelju ni bila pritožba nič kaj po godu; toda mož, ki je pravno mislil, je ni mogel zavriniti. Tudi se je spet spomnil Janka in njegovega učitelja, beneficiata. Janko se mu je zazdel bolj prikupljiv kakor takrat, ko se mu je bil prvič predstavil. Jasno je videl, kako se dečko po tem kratkem času vse lepše vede kakor takrat. Obljubil je, da bo zadevo preiskal in je odpustil učenca.

Zalar je čakal Janka. Radovednost in strah sta ga mučila. Kako lahko so učenca izključili. Je sploh imel učenec kakšno pravico? Kaj niso učitelji imeli že najrahljajšega ugovora za upor in so se po tem tudi ravnali?

Kosilo danes Janku ni dišalo tako kakor sicer, čeprav je bila gospodinja pripravila poleg teletine čudovito solato iz krompirja in zelene in se je vsa ta prelepota blagodišeče ponujala na belo pogrnjeni mizi.

Sv. Janez v Lateranu

Sv. Tomaž

Sv. Angela Merici

Prvo, kar je naredil Janko po jedi, je bilo, da je pisal beneficiatu, kaj se je bilo zgodilo dopoldne.

Beneficiat je bil na tak spopad že zdavnaj pripravljen. Saj je tolikokrat bral in slišal o takih in enakih pritožbah zoper dr. Trepetina. Da hoče ta gospod njegovega učenca kar očitno pritiskati, ga je bolelo; da ga je pa ozmerjal, se mu je upiralo. Gornik je povedal vso stvar župniku in ga vprašal, kaj meni on, župnik je preprosto rekel:

»Janka moramo ščititi, zarobljenega profesorja pa učiti olike.«

»Toda kako?«

»Čisto preprosto. Za zdaj ga bo poučil oster protest na ravnateljstvo; in če se ne ukloni temu, imamo še drugih potov, da priremo temu olimpijcu na streho.«

Župnik je z nekaterimi potezami naznačil, kako naj bi pisal, beneficiat pa je pisanje samo spisal in ga drugi dan odposlal. Glasilo se je pa takole:

»Ravnateljstvu kr. gimnazije. — Kot najin varovanec nama je najdenec Janko Ovsenik, učenec sedmega razreda kr. gimnazije, zelo pri srcu, da si ne moreva kaj, da ne bi kr. ravnateljstvu predložila sledeče prošnje: Znano nama je, da ocenjuje profesor dr. Trepetin učence samovoljno in daje tistim, ki ne uživajo njegove naklonjenosti, slabše rede. K tem spada po ponovnih izjavah gospoda

profesorja tudi Ovsenik. Zato prosiva, naj se popravijo vsi redi, s katerimi je doslej redoval g. dr. Trepetin Ovsenikove pismene naloge. Prav tako se kar najvljudneje pritožujeva, da rabi gospod dr. Trepetin za učenca Ovsenika žaljive izraze, kakor »kmečki butec«, izraze, ki so doma na ulici in naj bi tudi ostajali na ulici. Ako dr. Trepetin ne da zadovoljivih izjav, bo Ovsenikov varih prisiljen nastopiti zoper njega. Prav tako ne bomo opustili, ako se imenovani neljubi primeri ponove, da ne bi z vsemi sredstvi nastopili zoper profesorja dr. Trepetina ter bomo svojo pritožbo predložili široki javnosti s tiskom, kr. ministrstvu pa s posebno vlogo. Nam je sicer žal, da moramo tako ravnati. Nikakor pa ne moremo gledati, da bi se kdo po krivici zaletaval v človeka, ki že od prvega dne življenja spada med izobčence. Kar ni do navadnih učencev v redu, postane pri takem, kakršen je Ovse-

nik, že kričeča krivica. Čast nam je, zagotoviti Vas najinega odličnega spoštovanja.»

Sledita podpisa župnika in beneficiata. —

Popoldne je prišel dr. Trepetin s kislimi čuvstvi v razred. Nekaj kratov mu je šel pogled čez obraze. Zdelo se mu je, da ga gledajo posmehljivo. Vzklikanje »imenitni Ovsenik« od dopoldneva mu je zvenelo v ušesih. Pa jih bo že ukrotil! Z mestnimi cvetkami ne bo take sile, toda ta divja kmečka samosevka v prvi klopi! Vprav besen je bil na Janka.

Zaukazal je:

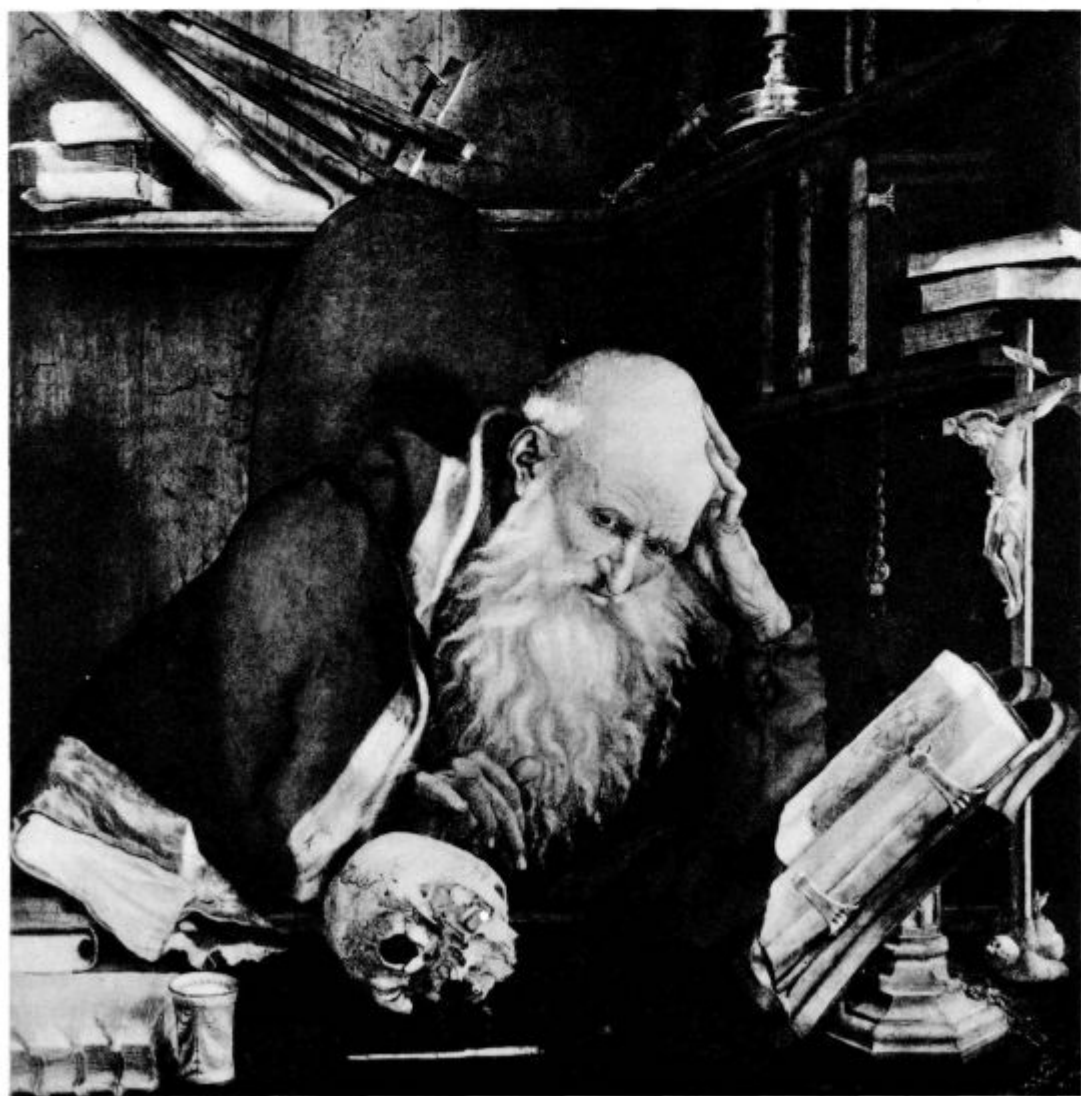
»Poberite šolske naloge!«

Ovsenik vstane in reče:

»Naloge sem že pobral in jih nesel gospodu ravnatelju.«

»Kdo vam je to velel?« zakriči profesor.

»Gospod ravnatelj jih bo pregledal. Mor-da bo zahteval gospod beneficiat, da se po-

Na večnost misli...

pravijo še enkrat vse moje naloge, kar ste jih že vi popravili, gospod profesor.»

»Kaj hočete pri nalogah s svojim beneficiatom? Kdo je ta beneficiat?«

»To je moj gospod instruktor, ki mi pomaga pri vseh zadevah kakor oče.«

Nov zoprnik se je zdaj pojavil, Neznanec. Že koj drugi dan brusi orožje proti dr. Trepetinu, da bi branil zapuščenega.

Profesor je postal negotov. Najrajši bi bil postal sirov, pa sirovost se mu je bila že dopoldne slabo obnesla. Zato se je lotil Ovsenika od druge strani.

»Vi ste vendar s kmetov in tam niso tako občutljiv kakor ste vi. Kaj gre pri vas doma vse tako rahlo?«

»Ne gre rahlo, ampak krivice ne delajo nikomur. In če bi se že dogodila, tedaj...«

»No, kaj tedaj?«

»Tedaj se človek brani.«

»Se vam še ni nikdar zgodila krivica?«

»Da, некоč pred štirimi leti.«

»No, tedaj pač niste uprizorili take akcije? Ali?«

»Tedaj sem bil še deček, tedaj sem se branil in sem nekemu možu s kamnom razbil pogačico v kolenu.«

Smeh zaori po razredu.

Profesor nehote potegne bolno nogo k sebi. Kar nič več se ne spreume s tem fantom. Tudi z drugimi ne več. Jasno vidi, da je Ovsenik postal vodnik in da bi se uprli drug za drugim. Z zaničljivim »sedite« konča ta novi brezplodni razgovor in veli prevajati Homerja. Bil je pa le malo pri stvari. Pritožba pri ravnatelju mu je plavala pred očmi in v daljavi je vstajal strah, beneficiat, Ovsenikov zaščitnik.

Čez tri dni je prišlo Gornikovo pismo na ravnateljstvo.

Pisanje je bilo ravnatelju kar se da neprijetno. Ni ga mogel prezreti. Saj sta moža,

ki sta ga podpisala, pretila že z nadaljnjimi koraki. Ravnatelj je poklical dr. Trepetina in mu dal pritožbo s pomirljivimi besedami. Pre-razdraženega moža so spreletavale barve, ko je bral pismo, in papir mu je drhtel v nervozni roki. Videl je jasno, da ima pred sabo neupogljive nasprotnike, ki s krepko roko ščitijo Janka Ovsenika.

Dr. Trepetin si ni vedel sveta. Kako naj prekliče, da je razžalil učenca? Naj se poniža še bolj, kakor se je že moral ponižati? Prosil je ravnatelja, naj bi posredoval, in hkrati je izjavil, da s sedmim razredom ne more več delati. Učenci da so vsi zoper njega. Samo tako se more izvit, da prosi, da ga za eno leto upokoje. Ravnatelj je rad nudil pomoč in privolil v predlog tovarišev. — — —

Drugo jutro ni bilo dr. Trepetina več v šolo. Bil je zares bolan. Pomožni učitelj je prevzel njegove ure. Časnik je kmalu nato sporočil, da je razrednik, ki se ga je vse balo, za leto dni upokojen.

Med študenti je nato začelo krožiti šaljivo vprašanje:

»Zakaj teka zdaj gimnazija vedno razoglava?«

Odgovor:

»Zato, ker Pinja ni več zdrava.«

Vsak študent pa je vedel, kdo je vrgel trinoga, in mnogo se jih je v srcu zahvaljevalo Ovseniku in ga občudovalo.

Pri mladem pomožnem učitelju, ki je prinesel s sabo plameneče navdušenje za klasični stari vek, je bilo veselje biti v šoli.

Kadar so hoteli nekateri učenci zlorabljati njegovo dobroto in boječnost, jih je Janko grajajoče pogledal in pomagalo je. Imel je zdaj silen ugled v razredu. Kjer je bilo treba prej študente priganjati, je šlo zdaj samo od sebe čilo naprej.

*

Naj je Janko v poznejših časih še tolikrat potoval na počitnice, nikdar mu niso prinesle tolikega veselja kakor tisti dan, ko je potoval prvič kot pravi študent v Makoše. Rede so mu prienačili redom drugih učencev in jih tako popravili, kakor je zaslužil. Ravnatelj in učiteljski zbor sta pri preiskovanju in pregledovanju Ovsenikovih nalog zmajevala z glavo. Bili so skriv veseli, da so se iznebili malo priljubljenega dr. Trepetina za eno leto in morda za zmeraj. Bil je Trepetin tudi pri drugih profesorjih tako nepriljubljen kakor pri učencih, ker si je neprestano domišljal, da je eden najboljših jezikoslovcev in se neprestano čutil zapostavljanega. Tudi se nikdar niso jenjali pritoževati starši Trepe-

Blagoslovitev fantovske Marijine zastave pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah

tinovih učencev. Vse to pa je bilo tako odveč dobrosrčnemu, staremu ravnatelju.

Lepo razglednico je pisal Janko »gospodični Matildi«, s katerim vlakom pride. Stokrat je pogledala deklica razglednico, ki je bilo na njej naslikano mesto, in kar ni mogla pričakati dneva, da bi mu šla naproti. »Gospodična Matilda« je prebrala razglednico materi in se smejala. Tudi staremu Tonetu je pokazala sporočilo in naslov, ki ji ga je poklonil Janko. »Gospodična« ji je zares zmešala glavo. Zvirala se je in se vrtela pred ogledalom, ponosno metala glavo nazaj in se smehljala svoji mični podobi.

Janko se je zagotovo nadejal, da ga bo Tilka pričakovala pri izhodu iz gozda, kjer sta se bila v jeseni poslovila. Skozi gosti gozd si po ozki stezici deklica pač ne bo upala.

Ko pa je Ovsenik na mali postajici izstopil in hitel s kovčegom proti izhodu, mu skoči naproti Rolf, zalaja in vrtorepi; za roko ga pa prime Tilka in se smeje s svežim, od zimskega zraka pordečelim obrazom. Ni ji dalo srce, da bi bila šla samo do gozda; zato je vzela s sabo Rolfa, ki jo je zvesto čuval in ob čigar strani se ni bala. Ako je videla zvesta žival, da gre kdo po poti, je počakala gospodarico, ji ostala ob strani in se ni umeknila, dokler ni prišlec bil mimo in ni pretila nobena nevarnost več.

Ko je deklica zapazila Janka, je začudeno pogledala. Lep, mlad gospod je postal. Sijajno se mu je podal površnik in obleka, ki se je videla, kadar je med hojo sapa odgrnila odpeti plašč. Kako vse drugačen je bil njegov obraz! Več se ni podal za Makoše, ob kakem suhem poletju že celo ne. Bil je svetel, skoraj nekoliko blede, in bolj podolgast kakor poprej. Ko je bil Janko odšel, je bil rjav in imel lica okroglasta in lepo debela. Tudi Janko se je začudil Tilki in videl, da s svojo »gospodično« ni nič kaj preveč pretiraval. S tistim svojiskim zanosom, kakršen je pri gimnazijcih v navadi, je stresal študent Tilki roko, se mu je smejal ves obraz, potem pa sta vzajemno vzela kovčeg za obe roči in korakala mladeniško sveže proti Makošam.

Ko sta bila čisto sama in sta se približala gozdu, sta postavila kovčeg na mizi podobno skalo, da bi se malo odpočila. Janko je začel stikati po žepih in položil na kovčeg okroglih rumenih zemljic in kos mrzle pečenke, ki mu jo je bila gospodinja zavila v pokljajoč papir in vteknila v žep, da ga ne bi na dolgi poti trla prevelika lakota. Iz hlačenega žepa je potegnil nožiček, ponudil Tilki zemljo in razrezal meso na male koščke. Oba sta za slast zagriznila v dišeči kruh, pobirala s koščki mesa zrna soli, ki so ležala po papirju in ki jih je bila skrbna gospodinja po-

tresla po pečenki. Dišalo jima je v hladnem zimskem zraku izborno. Medtem sta se povpraševala in si pripovedovala in se vmes blaženo smejala, kakor se smeje brezskrbna mladost.

Zadnji grižljaj sta dela v usta, vzela spet kovčeg v sredo in nadaljevala pot proti Makošam. Skozi gozd je nesel prtljago Janko sam, ker nista mogla iti vstric drug poleg drugega. Tilka je šla naprej. Glasno so donela Jankova vprašanja, kako je s čredo, ki ga je najbolj zanimala, kaj počneta Tone in Tilkina mati. Z napol na stran obrnjeno glavo mu je odgovarjala spremljevalka z jasnim deključim glasom.

Tako veselo čebljajoč sta naglo prekrizala gozd in ljube gore in gozdovi domačije so se odprli. Tam čez je storžec, ki nosi njegov skalnati grad, videl je pašnike in samotne jelke, kakor da so velikanski črni ptiči posedli na zasneženo pokrajino. Nobena sijajna palača v mestu ni Janka tako razveselila kakor pogled na goro, ki nosi njegovo kočjo, ki jo je sam sezidal. Ali neki še stoji? Tilka ni vedela povedati. Ni šla potem nikdar več gori, odkar je bil odšel Janko.

Pri Zoranovih je zavladalo splošno veselje, ko je prišel študent. Celo gospodar, čigar srce je bilo veliko bolj navezano na konje, gozdove in njive kakor na ljudi, ga je prijazno pozdravil in se čudil, kako strumnega fanta je naredilo mesto iz divjaškega, pretepaškega pastirja. Ni mu bilo danes sicer še popolnoma vseeno, da je z Jankom izgubil pripravnega hlapca, pa če vendar postane kaj pametnega iz njega, bi bila to zanj ponosna misel za vse žive dni.

Zoranka je morala vedno spet in spet ogledovati vitkega fantiča, da se ga je nagledala, čeprav ji je pri tem krvavelo srce. Videla je, da je začel čedalje bolj sličiti očetu.

Pastir Tone je sedel pri peči. Brez velikih bolečin danes ni mogel vstati. Medtem ko sta prišleca sedla k mizi in si privoščila kadečega se zelja in mesa, ki jima je bila prihranila gospodinja od opoldne, je pošiljal stari ovčar vprašanje za vprašanjem iz svojega kota k mizi. Zdaj je odgovarjal Janko, zdaj Tilka, kateri je pač mogel; zakaj dolga pot po novem snegu ju je zlačnila. Gospodinja je z boleznim ugodjem opazovala brata in sestro, ki si ne smeta biti brat in sestra, kako zajemata iz iste skledе sočno zelje in zalagata precejšnje kose pustega in mastnega svinjskega mesa in v rednih presledkih prigrizujeta dišeči, črni kmečki kruh. Brž ko sta si potolažila lakoto, je poiskal Janko ovčarsko suknjo, jo oblekel in šel v hleve obiskat ovce in drugo živino.

Živali so ga dobro poznale. Prišle so mu naproti in zablejale. Prosile so: Popelji nas

že na prosto pašo, gori na goro. Tam se najprej staja sneg, tam je prelepo. Janko jim je zažvižgal stara znamenja in nastal je velik šunder v ovčnjaku. Nekaterim je posegel v mehko volno, ki jim je blazinila hrbet in jih varovala mraza. Tudi skozi konjski in goveji hlev je šel, kar je bilo Zoranu posebno všeč. Kmet ga je spremljal in mu razlagal, od koga je kupil nove živali in komu je prodal stare.

Po Makošarjih je Janko poizvedoval malo. Z nikomer ni bil pobliže prijatelj. Čeprav je nekaj otrok hodilo z njim v šolo in so bili doma iz iste vasi, jim je kljub temu ostal tuj. Bila je zrasla stena, ki ga je ločila od vaščanov od tistega dne, ko je dvignil v obrambo roko zoper nje vse in je udaril z njo po njihovih otrocih in po Rogozu.

Pač pa je obiskal svoja dobrotnika v Bukovici. Napravil je duhovnika gospodoma veliko veselje, ko sta spoznala, da bo kaj iz njega. Dala sta mu dosti življenjske modrosti na pot; vedno brzdajoče, vedno pomirjevalne in pogovarjajoče so bile njune besede. Janko je pač razvidel njun vidik in dobro čutil, da so njegovi sošolci dosti bolj nesamostojni in otročji kakor on in da bo dobro vozil, ako bo svetoval in ravnal, kakor mu svetujeta mirna duhovnika, kadar bi se utegnile pripetiti kakšne komedije.

K polnočki je šla gospodinja s Tilko in Jankom. Delala je tako dozdej vsake božične počitnice. Z belim žametom so bila pogrnjena gozdna pota in svetla mesečina je lila skozi širne veje jelk. Daleč naokrog nisi slišal ničesar; ničesar razen zvoka svojih glasov samih. Veselo so kramljali vsi trije. Zlasti je bilo slišati mehki Tilkin dekljiči glas, ki je imel kaj krasen zvok.

Gospodinja Hedvika je pri tej nočni poti, pri kateri ni svetlo sonce zaukazovalo, naj bo previdna pri slehernem pogledu, uživala skrivaj srečo, da je sama s svojima otrokoma. Ta sveta noč ji je nudila mal nadomestek za bolečine, ko se je morala, sicer po svoji krivdi, tajiti in odrekati rodnim otrokom. Ko je stopal pred njo Janko, velik in vitek, in pri tem malce naprej sklonjen, in je mati samo na redke čase zaslišala njegov glas, jo je spretelala ona blažena groza, ki jo je občutila njega dni, kadar je zazvenel s kora glas njegovega očeta.

Kajkrat je mislila gospodinja med letom na tiho pot v sveti noči in se s tem spominom tolažila v trdih urah.

Janko je počakal po maši Tilko in njeno mater. Vsi trije so pustili druge Makošarje naprej. Njihovo govorjenje in nekaj pištolinih strelav je zvenelo v jasni zimski mraz.

Gospodinja Hedvika je šla počasi s svojima otrokoma. Prava radost jim je ogrevala srca. Doma pa so privlekli iz gorke peči lončeno kozico z mesenimi klobasami in si jih privoščili, preden so šli spat. Pripraviti klobase je bilo častno opravilo gospodarja, ki je ostal doma in sklonjen nad staro hišno knjigo bral častitljive tri evangelije, ki od pravadnih časov poročajo o sveti noči v Betlehemu in z malo besedami razveseljujejo brez števila ljudi in jih nagibljejo k pobožnosti. Ko pa je mislil, da bi utegnili hlapci in dekle biti že na poti proti domu, je gospodar napolnil veliko kozo s krvavicami in se razveseljeval njihovega cvrčanja. Zraven je pristavil manjšo kozico z mesenimi klobasami za ženo, Tilko in Janka. Ko pa so vsi prišli lačni kot volcje, so na vse pretege hvalili gospodarja, kakšen umetelen kuhar je, in ga tako častili, da ni ostalo v kozi nič razen rjavih, enakomernih prog, ki so kazale, kje se je cvrla kaka klobasa.

Ob delavnikih si je dal Janko opraviti v hlevu in je slednji dan peljal v opoldanskih urah čredo na plano. Po obronkih, na katerih je sneg bil skoraj že popolnoma skopnel, so si iskale živali bilja in se podile v svežem zraku. Janko ni hotel sedeti na kmetiji in zastonj lizati tuje skledje, temveč si zaslužiti živež z delom. Ker je mislil tako neodvisno, so se mu zdele dobrote, ki jih je že prejel od te hiše, že tako in tako prevelike, da bi jih mogel kdaj povrniti.

Tako so naglo minili prazniki in brž je prišel čas, ko je moral Janko obesiti ovčarsko obleko na klin in bil spet gosposki študent.

Slovo mu je bilo to pot lažje; saj ni šel več neznanim razmeram naproti. Le Tilka je spet močno povešala glavo. Po cele dni je sanjari, kako so šli ponoči k polnočki in od nje. Vedno spet je mislila na to, kako je z Jankom krasila božično drevesce in ga pozneje spet obirala in kako Janko ni bil kar nič več podoben ovčarčku, marveč gibčnemu mestnemu gospodu. Skrival je celo želela: o, ko bi bil Janko moj brat! Kako bi bila ponosna nanj! Razodela je to misel celo materi, ki pa jo je osorno zavrnila, da bi zakrila, kako se je vse v njej vzburlilo.

(Nadaljevanje v prihodnjem letniku.)

Vzgojne iskre

Modre reke, dobre nauke spolnjevati treba je, ne samo poslušati.

Otroci so večkrat staršem most v nebesa.

Uncija dobrega zgleda izda več kot funt dobrih besedi.

Otroci ne dobe več matere, vdovec pač ženo.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Prodira... Misel, ki je sprožila vpeljavo mednarodnih kongresov Kristusa Kralja, se krepi in uveljavlja po naravnem zakonu: Iz malega raste veliko. Že četrtrič so se zbrali pionirji za katoliško vzajemnost, da so na skupnem kongresu v Solnogradu od 24. do 27. okt. t. l. delali načrte, kako odpreti vrata idejam Kristusa Kralja. Zborovanje je trajalo štiri dni; navzoči so bili vsi sloji od državljanov in škofov do delavcev in obrtnikov. Med govorniki je bil tudi naš rojak, konz. svetnik Janez Kalan, ki je prav za prav povzročitelj teh kongresov. Poleg škofov in prelatov, ki so imeli govore, omenjamo nastop odličnega zastopnika ogrskih katoličanov, Karla Huszar-ja, ki je razpravljaj o vprašanju, kako pokristjaniti modernega mestnega človeka. »V moderno temo naj posveti zopet luč evangelija!« Vzporedno s tem vprašanjem je gospa Oda Šnajder z Dunaja razjasnjevala, kako važno mesto ima v družini krščanska mati; saj zavisi pokristjanjenje družbe od pokristjanjenja družine, to pa od krščanskih žen. V imenu papeža Pija XI. je pozdravil zborovalce kardinal Pacelli: »Sveti oče se v duhu presrčno pridružuje internacionalnemu kongresu Kristusa Kralja in v obilni ljubezni blagoslovlja vse udeležence ter jih z vso vnamo prosi, da se za kraljevanje predobrega Odrašenika možato bore in tako v obilni meri pomagajo človeštvu k pravi sreči, ki jo daje in zanjo jamči sveti evangelij.«

Poleg zborovanj so bile določene za vsak dan cerkvene pobožnosti in skupno sv. obhajilo, v petek za ženstvo, v soboto za moške in moško mladino, v nedeljo — za vse. Pri končni svetovno-mirovni pobožnosti je govoril dunajski kardinal v francoskem in nemškem jeziku.

Med številnimi govorniki omenjamo samo še dr. Metzger-ja, ki je predlagal, naj zborovalci v dokaz krščanske mednarodne vzajemnosti sprejmejo in podpišejo posebno spomenico svetemu očetu s prošnjo, da naj se vsako leto na določen dan po vsem katoliškem svetu opravijo molitve za ohranitev svetovnega miru. — Slovenski udeleženci tega kongresa so še dodali željo, da naj bi sveti oče v posebni okrožnici obsodil zmoto modernega hiperacionalizma (čezmernega, pretiranega, oboževanega nacionalizma), ki vodi do krvavih svetovnih morij.

Za zaključek je v nedeljo popoldne (27. X.) naговорil veliko množico navzočih še zvezni predsednik avstrijski, Miklas, ki je kot vrhovni državni poglavar izrazil vdanost Kristusu

Kralju. Z večerno mladinsko poklonitvijo Jezusu je bil veličastni kongres končan.

Enak kongres ima po sklepu predsedstva biti tudi v Ljubljani in sicer l. 1939.

Krepko misel vsem v uvaževanje je izrekel neki list na misijonsko nedeljo 20. oktobra 1935: »Če hočemo, da se bo katoliška Cerkev razširila na ozemlje, kjer živi še tisoč milijonov poganov, morajo katoličani vseh dežel Cerkvi pogumno in velikodušno pomagati kakor ob času apostolov. Vsakoletna misijonska nedelja vabi k sodelovanju ves katoliški svet. — Orjaški duhovni boj, ki je zajel vso zemljo, se bije v dveh tretjinah človeštva. Ta dvoboj med nevero in krščanstvom vodi sveta Cerkev Kristusova povsod. Tudi na nas je, da bo zmagala krščanstva popolna. Odločitev te ogromne borbe pa ne bo v Evropi, marveč na katoliškem misijonskem polju.«

Te kratke pa resne besede govore dovolj zgovorno, kako nujno je, da se vsi oprimemo misijonske ustanove DŠV (društva za širjenje vere), ali da vsaj omogočimo z majhnimi prispevki šolski in drugi mladini udeležbo pri mladinskem misijonskem »Dejanju svetega Detinstva Jezusovega«. Okrog božiča, ko se spominjamo detinstva (detinske dobe) našega Odrašenika, je najprimernejši čas, da se oddolžimo učlovečenemu Sinu božjemu za njegovo ljubezen z malim prispevkom za Detinstvo.

Obletnico mednarodnega Evharističnega kongresa so proslavili 12. oktobra v Buenos Airesu z mogočno javno svečanostjo na velikem trgu de Mayo, kjer je ondotni nadškof opravil pontifikalno mašo ob udeležbi deset tisočev vernikov. Navzoči so bili tudi ministri in vojaški poveljniki in načelniki raznih uradov, med njimi predsednik argentinske države Justo s soprogo. Več tisoč udeležencev je pristopilo k svetemu obhajilu. Po službi božji je bil blagoslov temeljnega kamna za spomenik, ki ga bodo postavili v hvaležnosti za milosti lanskega velikega kongresa.

Ni še konca. Preganjanje katoliške Cerkve v sovjetski Rusiji se nadaljuje. Poljska katoliška agentura je dobila poročilo, da je sovrastvo sovjetov proti katoliški Cerkvi iznova pobesnelo. Zadnji čas so izgnali več za služnih duhovnikov, med njimi priljubljenega dominikanskega redovnika Amoudru, dušnega pastirja v Leningradu, kar je povzročilo vernikom neizmerno žalost. V Ukrajini nakladajo oblastva ogromne dajatve in davke cerkvam. Ker jih katoliški prebivalci ne morejo plačati,

jim svetišča zapro ali pa spremene v kinodvorane in žitnice. Tako se je zgodilo v mestih Beršad, Obodovka, Zitomir in Vinica. — Mnogo duhovnikov so sovjeti zopet odstranili in pozaprlji, med njimi župnika Šenfelda v Kijevu, župnika Juhniewiczza in Szepaniuka. — Na Beloruskem je od 120 cerkvá ostalo bogoslužju samo še okrog 30, pa so še te v nevarnosti, da jih ne zadene ista usoda. Zatvorjene so v mestih: Sluk, Zlobin, Rohaczew, Lohojk. V Belorusiji deluje samo še 12 duhovnikov, med njimi jih je 7 že močno starih.

Dokler se to žalostno stanje ne preokrene, naj ne preneha molitev za nesrečno Rusijo, ki preživlja tako strašno in dolgotrajno preskušnjo.

Najbolj obiskana božja pot v Nemčiji. V dolnjem Porenju je božja pot Kevelear, kjer se zbirajo verniki v ogromnih množicah. Meseca septembra (1935) jih je bilo 180.000. Nekateri nedelje je bil kar naval od vseh strani, saj jih je došlo od 30 do 40 tisoč. Posebnih vlakov v omenjenem mesecu je bilo 81. Tako vidimo, da se tudi nemški katoličani z velikim zaupanjem zatekajo k nebeški Materi.

Blagoslov sedmega sina — novomašnika je prejela krščanska mati A. Roy v Monreale (Sicilija). Poleg sedem sinov, ki so vsi duhovniki, ima še štiri hčere, ki žive kot redovnice po samostanih. Eden sinov je msgr. E. D. Roy, apostolski prefekt (škof) v Kagoshima na Japonskem. Gospa Roy je imela 16 otrok; pet jih je že umrlo.

Pametna naredba. Zvezno ministrstvo za domobrambo v Avstriji je zaukazalo, da se mora v avstrijskih vojašnicah vršiti med vojniki reden verstveni pouk. Kot veroučitelji so določeni vojaški duhovniki.

Kjer vlada brezbožni tirani... V mehiški državi Tabasko je bil župnik Peter Makarrij Fernandez iz mesta Tamulte naprošen, da bi poročil ženina in nevesto v bližnjem mestu. Ko je tja prišel, ga je policija prijela in peljala v zapor. Med potjo sta ga hotela dva moža v družbi z 10 letnim fantičem oprostiti. Toda policija je vse tri ustrelila.

Ogenj Svetega Duha. Najhujše, kar je moglo zadeti mehiške katoličane, je brezbožna šola s socialističnim poukom. Otroci katoliških staršev so prisiljeni obiskovati take zastupljevalnice, duhovniki so pa skorajda pregnani. Toda vztrajnost, odpornost in krščanska srčnost katoličanov je občudovanja vredna. Nikdar še ni bilo v Mehiki toliko duhovskih poklicev kot danes. Sinovi najuglednejših, najbogatejših družin, mladeniči, ki so obiskovali razna vseučilišča v Ameriki in drugod, hočejo postati duhovniki. Pa kako, ko ni več bogoslovnih zavodov? Lotevajo se tega in onega dela (na

polju, v delavnicah), nato pa knjige v roke in poslušajo razlage preoblečenega duhovnika, ki je danes tukaj, jutri tam. Ti junaki si ne morejo obetati drugega od duhovskega stanu kot preganjanje in smrt, pač pa božje plačilo. Ljubezen do ubogega naroda in do Boga jih krepi; ogenj Sv. Duha jih vodi.

Tu venec — tam sveta maša. V »Ameriškem Slovencu«, ki izhaja v Chicagu, je bil dne 17. oktobra t. l. mrliški oglas s točnim poročilom o nagli smrti Josipine Černivec, rojene Ljubljankanke. V Ameriki je bila 14 let. Kap jo je zadela pri nakupovanju v trgovini. — Kar pa v oglasu posebno presenetli, je odstavek: Za svete maše za pokojno so darovali: Mary Marinko in John Hobat (10 maš), Mrs. John Novak (5 maš), Mrs. John Černivec (5 maš), Mr. in Mrs. J. Dolinšek (3 maše), Mary Fajfar (2), Fr. Florence (2), Fr. Pečnik, A. Zupančič, M. Kušar (po eno). Nato navaja posmrtnica tudi darovalce vencev. — Zdi se, da v Ameriki bolj kot pri nas umevajo in cenijo pomen svete maše ter nje vrednost in zadoščevalno moč, ki z njo koristimo dušam rajnih, če pridejo na kraj očiščevanja. Ljubezen do rajnih, ki jo kažemo s cvetjem ali z venci, se pač ne da primerjati z dobroto, ki jo storimo, če oskrbimo svete maše rajnim na korist.

»Umreti hočejo.« Na Dunaju so s šolskim letom 1935/36 zaprli devet šol, ker ni otrok. Kako nepopisno žalosten pogled na te prazne šole!... Ali je otroke pobrala kuga ali glad? Ali jih je pomoril meč?... Da, da. Pobrala jih je bela kuga; pomoril jih je meč novodobnih Herodežev! — Tudi po slovenskih mestih, trgih in vaseh se že pojavlja ta kuga — predvsem pa v Ljubljani. Koliko smrtnih grehov! Pa se dobe še celo posamezni zdravniki, ki tako zločinsko početje, umor še nerojenega potomstva, zagovarjajo! Kam plovemo?! (Prosto po »Slov. učitelju«, 1935, str. 147 in nasl.)

Med slovenskimi Američani. Ljubljanski škof, prevzvišeni g. dr. Rožman, pridno misijonari med našimi rojaki, ki so posejani po raznih krajih Združenih severnoameriških dežel. Naši izseljeniški duhovniki prirejajo 40 urne in druge pobožnosti in vabijo ljubljanskega nadpastirja, da ima cerkvene govore, da pomaga spovedovati. Vselej in povsod so cerkve polne naših rojakov in domačinov. Povsod pričakujejo verniki našega škofa v celih trumah in ga spremljajo z dolgo vrsto avtomobilov do cerkve in župnišča. Prav posebno slovesno so ga sprejeli v Chicagu. Za god svete Terezije je bila 40 urna pobožnost v Johnstownu, kjer so dne 3. oktobra imeli vsi šolski otroci (tudi v okolici) prosto, da so mogli v

cerkev. V mestu Bridgeportu je naš škof podelil ondotnim otrokom zakrament sv. birmе. V Leadville, kjer pri cerkvi sv. Jožefa župnikuje J. M. Trunk, je bil kratek misijon. Zatem je prevzvišeni obiskal še mnogo slovenskih naselbin na zapadu.

Birmovanje v Ameriki. Zakrament sv. birmе prejemajo otroci v Ameriki v veliko lepšem redu kot pri nas. Strogo se gleda na to — piše naš škof dr. Rožman — da so botri dobri katoličani. Brez vsakega ozira odklanjajo tam take, ki svojih verskih dolžnosti ne izvršujejo redno. Birmski otroci in botri imajo v cerkvi častno mesto; v eni klopi sede birmanci, v drugi za njimi pa botri. Med škofovo mašo prejmejo birmanci in botri sveto obhajilo. K birmovanju pristopajo pri obhajilni mizi po dva in dva. Vse se vrši v najlepšem redu in miru. Za vse obrede imajo poprej vaje, ki se jih morajo udeležiti tudi botri.

Prosveta. Naša katoliška, slovenska Prosvetna zveza je na občnem zboru dne 17. oktobra po preteku treh let, ko je bilo plemenito delo za umsko in duhovno izobrazbo po sili zaustavljeno, dala duška svojemu veselju, da more zopet krepko zastaviti poživljene moči za kulturni napredek našega naroda, za podvig krščanskega življenja na ponos jugoslovanske državne skupnosti. Ta dan so se zbrali starejši in mlajši borci za krščansko prosveto, polni svete vneme in trdne volje, da hočejo z božjo pomočjo izvajati začrtano izobraževalno delo. Prav posebno se je podčrtavala misel, ki je izražena v pravilih Prosvetne zveze, da je praktično katolištvo glavni pogoj za članstvo v prosvetnih društvih. »Kar je plitvega in gnilega, je treba odstraniti« — je poudarjal vseučiliški prof. dr. Fabijan. »Bolja je, da ima ena prosvetna celica le 20 dobrih kot pa množico članov, pa je skrita v tej množici strupena klica razkroja. Prosveta mora naravnati dejavnost svojo v smereh, ki jih kaže Katol. akcija.«

Po tem načrtu bodo včlanjena društva ustrezala vzvišenim ciljem, bodo postala vzorna vzgojna središča, kamor bosta vsak skrben oče in vsaka vestna mati z veseljem pošiljala svoje doraščajoče sinove in hčere. Novemu odboru in njega načelniku, univ. prof. dr. Fr. Ks. Lukmanu, želimo pri plemenitem delu obilo božjega blagoslova.

Vrsto evharističnih dni med Hrvati je za leto zaključil krajevni kongres v mestu Novalji na otoku Pagu. V misijonskem tednu od 28. sept. do 6. oktobra so se verniki dodobra pripravili na končno slavo. Versko obnovo so oskrbovali poleg voditelja-misijonarja o. Blaža Štefaniča iz Košljuna še številni duhovniki, zadnja dva dni tudi krški škof, prevzv. g. dr. Josip Srebrnič, ko je bilo spovedo-

vanje samo za moške. 3508 oseb je bilo obhajanih. Ob sklepu je imel veliko pontifikalno mašo krški škof, krasen govor pa šibeniški škof, prevzv. g. dr. Jerolim Mileta. Po sklepni procesiji je bilo zborovanje. Navdušene govore so imeli don J. Papič, škof dr. Mileta, dr. Turina, odvetnik s Sušaka, akad. gđc. B. Jugović, ki je bodrila zlasti ženstvo, naj išče moči v bojih življenja v Kruhu življenja.

Tako se je pri vseh evharističnih prireditvah med Hrvati pokazalo, da je hrvatska duša — katoliška, in da hočejo biti Hrvati tudi v bodočnosti borci »za krst časni i slobodu zlatnu«.

Merilo krščanske kulture. »Z novim sportnim duhom v zvezi je tudi vedno večje opuščanje posvečevanja nedelj in praznikov. Mladi rod dostikrat nima za svetost Gospodovega dne nobenega pravega smisla. Od tisoč in tisoč izletnikov, ki ob nedeljah križarijo po naših lepih brdih in dobravah — koliko jih je pri sveti maši? Obisk oziroma zanemarjanje svete maše je stoletja veljalo pri slovenskem človeku za ločnico vere in nevere. Pri nas na deželi je še danes tako. Toda mnogi mestni ljudje opuščajo zadnje čase nedeljsko službo božjo ne iz nevere, ampak iz góle lahkomišelnosti, iz lažodnosti in udobnosti, čeprav se ne morejo pritoževati, da dušni pastirji ne ustrezajo željam vernikov kar najbolj mogoče. Imejmo pred očmi, da je praznovanje nedelje, in to v prvi vrsti z obiskom službe božje, merilo krščanske kulture v vsakem narodu.« (»Slovenec« na praznik Kristusa Kralja, štev. 248.)

Stiški samostan je sprejel v svoje okrilje kot stalnega gosta prevzv. g. nadškofa dr. Antona B. Jegliča, ki se je priselil k dobrim redovnikom iz Gornjega grada. Mil. g. opat o. dr. Avguštin Kostelec je odstopil visokemu gostu primerne prostore, kjer se bo mogel mirno posvetiti svojemu dnevnemu zaposlenju in molitvi zase in za vso škofijo, ki jo je tako dolgo dobo z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo vodil.

Zasluge pred Bogom in domovino. 420 ljudskih misijonov in več ko 200 tečajev duhovnih vaj je imel doslej naš misijonar iz družbe Jezusove o. Alojzij Žužek, ki je praznoval nedavno 70 letnico rojstva. K tako blagoslovljeni delavnosti je pa že vredno, da tudi mi častitamo in želimo še krepkega zdravja za nadaljnje delo v vinogradu Gospodovem.

Mati — fara. Materina župnija Smartno pri Litiji je praznovala v dneh od 9.—11. novembra 800 letnico ustanovitve. Vse tri dni, zlasti na god sv. Martina, so pristopali verniki v obilnem številu k sv. obhajilu. Slovesnost

je povelical nadškof dr. A. Jeglič, ki je imel pontifikalno mašo. Praznik 800 letnice materine župnije je bil hkrati jubilej vseh bivših podružnic — sedaj samostojnih župnij, to so: Kresnice, Štanga, Prežganje, Janče, Javorje.

Smrt pobira... Po kratki bolezni je umrl v Novi Oselici župnijski upravitelj Ivan Lončar, v starosti 35 let. Rodil se je v Horjulu. Za dušnega pastirja v obmejno župnijo je prišel šele pred dvema letoma. Poprej je služboval v Dobrniču, Horjulu, Borovnici in Hinjah. R. i. p.!

Med rajnimi. Na vernih duš dan je bil pokopan v Železnikih † Anton Pfažfar, bivši župnik v Leskovici in pozneje v Dražgošah. Pokojni je bil po svoji skromnosti in mirnem značaju povsod priljubljen. Rad je prihajal med duhovne tovariše in se udeleževal v sosesčini vseh večjih cerkvenih prireditve, kadar je mogel in utegnil. R. i. p.!

MARIJINE DRUŽINE

Sv. Jakob ob Savi. Zemeljskega trpljenja in bolesi je rešena zvesta članica Marijine družbe Marjeta Cedilnik, Podgorica št. 36, ki se je poslovila od nas 24. julija 1935. Usahnilo ji je življenje po vdanem prenašanju hude nortanje bolezni. Lepo pripravljena in vdana v voljo božjo je klicala: »Jezus, reši me, trpim! Marija pomagaj!« Bila je dolgo let naročnica »Bogoljuba« in »Cvetja«; posebno rada je brala ta dva lista. Za vsakogar, ki jo je obiskal, je imela kljub bolečinam prijazno besedo. Na zadnji poti jo je spremilo mnogo članic z Marijino zastavo. Lepo spravljena in okrepcana s sveto popotnico je izdihnila svojo blago dušo.

Braslovče. Zopet se je sklonila Marijina zastava nad krsto dobre članice Marije Turk iz Pariželj. Bila je dolgoletna in vrla Marijina družbenica, ki je poznala v svojem življenju le eno: ljubezen do bližnjega in ljubezen do vsega lepega. Naj v miru počiva! — Umrli sta tudi dobri in krščanski materi in ženi močne vere Završnik Marija iz Topovelj in Hruševar Ivana iz Orlevasi. Obedve sta bili veliki dobrotnici cerkve. V bolezni jih je dostikrat pokrepčalo Telo Gospodovo. Bodi jima Bog dober plačnik!

Leskovec pri Krškem. Našo dekliško Marijino družbo je zadel meseca septembra hud udarec. V teku enega tedna nam je smrt ugrabila kar dve članici: Marijo Glavan in Ano Račič. Obe sta bili dolgoletni in splošno priljubljeni odbornici naše kongregacije. K večnemu počitku jih je spremila Marijina družba skoro polnoštevilno z družbeno zastavo; pevski odsek pa jima je oskrbel lepo petje v cerkvi in ob grobu. Naj se večno radujeta pri Mariji!

Rožnovenska nedelja, naš glavni družbeni praznik, pa je bil vesel dan za našo družbo. Imele smo slovesen shod in sprejem novih članic. Ob osmih zjutraj je šlo v slovesnem sprejvodu 31 kandidatkinj za družbeno zastavo v lepo okrašeno cerkev z željo, da se izroče Marijinemu varstvu. Prelep slavnostni govor je imel p. Jožef Sečnik D. J. iz Ljubljane. Nato je sledil sprejem, ki ga je izvršil domači g. voditelj. Ob tej priliki je bilo sprejetih tudi 11 ženâ v žensko Marijino družbo. Po sprejemu je bila slovesna sv. maša s skupnim obhajilom za vse članice. Zahvalna pesem je z večjo iskrenostjo in hvaležnostjo kot kdaj privrela iz naših src, saj smo v teku dolgih 33 let, odkar naša družba obstoja, prejele obilo milosti od Boga in Marije. Da bi le hvaležnost vseh in dana beseda novink bila trajna! Vesel in znamenit je bil ta dan za obe družbi.

Polica pri Višnji gori. Lani je poteklo 35 let od ustanovitve tukajšnje dekliške Marijine družbe. Za ta jubilej smo oskrbeli letos, sredi oktobra, tridnevne duhovne vaje, ki jih je prav spretno vodil konz. svetnik prof. dr. J. Jerše iz Ljubljane. Dekleta so se duhovne obnove pridno udeleževale. Bog daj dobrim sklepom blagoslov in vztrajnost!

RAZNO.

Duhovne vaje za dekleta: Pred božičnimi prazniki od 14. do 18. decembra; po novem letu od 18. jan. do 22. januarja. Oskrbnina za ves čas Din 100.—. Lepo povabljeni! Priglasite se kar z dopisnico na naslov: Dom Brezmadežne Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem: Za fante: od 14. do 18. dec. Za dekleta: od 26. do 30. dec. Začetek ob šestih zvečer na prvi gori imenovani dan. Vzdrževalnina za vse dni 75 Din. Posamezne župnije si lahko preskrbe lastne duh. vaje, če je vsaj 20 priglasencev.

Društvo za varstvo deklet v Ljubljani, njegovemu Kolodvorskemu misijonu in zavetišču, so darovale Marijine družbe sledeče prispevke: Dekliška Marijina družba, Selca, Din 50.—, Mošnje Din 20.—, Brezje Din 300.—, Kranjska gora Din 20.—, Naklo Din 50.—, Grahovo pri Cerknici Din 56.—, Započe pri Smledniku Din 40.—, Zaplana Din 20.—, Planina pri Rakeku Din 25.—, Višnja gora Din 20.—, M. dr. ženâ, Trnovo pri Ljubljani, Din 78.—, d. M. dr., Sostro, Din 50.—, Dovje Din 102.—, Tunjice pri Kamniku Din 30.—, Boh. Bela Din 45.—, vnanja d. M. dr. v Lichtenurnu Din 400.—, Hotedrsica Din 25.—, Dob pri Domžalah Din 65.—, Št. Peter pri Nov. mestu Din 32.—, notr. M. dr. gospodičen pri uršulinkah v Ljubljani Din 80.—, d. M. dr. Stara Oselica Din 20.—, Vič Din 100.—, Pucelj Marija, Drenje, Din 20.—, ženska M. dr. Sp. Šiška Din 139.75, d. M. dr. Dobrnič Din 100.—, Krško ob Savi Din 37.50, Mavčice Din 60.—, Komenda Din 100.—, Zagorje ob Savi Din 32.—, Trebelno Din 20.—, Mengeš Din 75.—, ženska M. dr. Kamnik Din 20.—, d. M. dr. Polica pri Višnji gori Din 45.—, Št. Janž Din 37.—, Dol. Logatec Din 50.—, Sv. Lenart nad Škofjo Loko Din 34.—, Mozelj pri Kočevju Din 4.—, Št. Gotard pri Trojanah Din 131.—, Tržič Din 130.—, Velike

Poljane Din 12.50, Reteče pri Škofji Loki Din 60.—, frančiškanska M. dr. v Ljubljani Din 200.—, Gorje pri Bledu Din 50.—, Šiška Din 50.—, Kočevje Din 35.—, Sv. Jakob v Ljubljani Din 100.—, Brusnice pri Nov. mestu Din 40.—, Brdo pri Lukovici Din 65.—, Dole pri Litiji Din 40.—, Šmartno pri Kranju Din 120.—.

Dobro delo stori, kdor pošlje zastonj stare, že prebrane nabožne liste: Bogoljub, Cvetje, Glasnik Srca Jezusovega, Zamorček, Lučka ... za revne delavce na naslov: P. Marko Fišer, kapucin v Studencih pri Mariboru. Bog plačaj vsem dosedanjim dobrotnikom in vsem, ki se bodo še odzvali.

DOBRE KNJIGE.

Iz mojih rimskih let. (Spisal stolni kanonik dr. M. Opeka.) To novo knjigo, ki jo je »Bogoljub« in mnogo drugih listov z izredno pohvalno oceno

priporočilo, je sedaj misijonska tiskarna v Grobljah — kot založnica — poslala vsem prosvetnim in izobraževalnim društvom, da bi jo naročili. Knjiga je prav primerna tudi za branje po zavodih, konventnih hišah pri skupnih obedih, pri duhovnih vajah itd.

Klaverjev misijonski koledar 1936. Leto XX. Izdala Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Metelkova ul. 1. Cena 5 Din. Koledar ima lepe slike, zanimive povesti, spise in doživlja afriških misijonarjev in misijonark. Njegova izbrana vsebina želi vzbuditi zanimanje za uboge afriške misijone. Kdor naroči 10 izv. skupaj, dobi enega v dar.

Runolist, Kalendar 1936. Po slovensko bi mu rekli »Planika«. Ta knjižica ima poleg običajne koledarske vsebine toliko poučnega, novega, zabavnega, toliko snovi iz tehnike in enigmatike, kakor ne izlepa kakšna druga podobna izdaja. Vse to in bogata oprema s slikami (okrog 100) nudi koledarju trajno vrednost. Cena 8 Din.

Na zaključku smo

Kako hitro, kajne, se je obrnilo sedanje, za naše slovenske škofije tako pomenljivo leto; saj znači Evharistični kongres, ki je potekel nad vse pričakovanje srečno in ugodno, važen mejnik v naši cerkveni zgodovini. Kongres je naša srca približal Kristusu, ki je središče vseh src; kongres je opozoril ves katoliški svet na Kristusu zveste katoliške Slovence.

Zdaj pa, ko se bliža novo prestopno leto, smo zopet na tem, da vršimo vsi — uredništvo, upravništvo lista, naše zveste članice in vrli člani Marijinih družb, in končno vsi cenjeni naročniki — važno apostolsko delo za razširjanje »Bogoljuba«. S tem bomo izpričali, da hočemo prav v smislu kongresnih sklepov ostati zvesti poborniki evharističnega Jezusa, in da hočemo obenem njegovo slavo širiti tudi z modernim sredstvom, s krščanskim listom.

Zakaj ponovno priporočamo »Bogoljuba«, saj se »dobro blago samo hvali«, kakor veli znani pregovor! Je res. Toda ob velikanski tekmi in borbi med dobrim in slabim, med krščanskimi in svetnimi listi, bi se lahko zgodilo, da ostane skromnejši in mirnejši tekmovalec v ozadju, četudi ga krije krščansko ime in krščanski plašč, četudi prihaja kot poslanec Cerkve Kristusove. Danes se vse poslužuje modernega sredstva — »reklame«. Ker je osebno priporočilo najuspešnejša reklama, prosimo prav toplo, da bi osobito naši pionirji za vse dobro, naši kongreganisti in kongregantke, zopet stopili na noge in zlasti o praznikih vršili to lepo, Bogu in Mariji dopadljivo delo Katoliške akcije.

Kdor se nikjer ne more postaviti kot vnet sotrudnik Kat. akcije, ima tu krasen

in hvaležen delokrog. Vsakdo se pri širjenju »Bogoljuba« lahko izkaže, da umeva, kaj je in kaj namerava Kat. akcija. Med najvažnejšimi nalogami njenimi je gotovo sotrudištvo z domačim dušnim pastirjem za to, da se iztrebi slab časopis in da prihajajo v vse krščanske družine dobre knjige, zanesljiv krščanski list, kakor je naš »Bogoljub«.

Res je mučno in neprijetno, ko je tu in tam tako težko spraviti skupaj naročnino. Zakaj bi se pa vsa domača družina ne pritegnila k plačevanju? Vsakdo naj da nekaj dinarjev, saj je »Bogoljub« družinski list, pa bo šlo. Lastništvo lista bi rade volje nekoliko znižalo ceno, če bi šlo. Toda mislimo, da nismo domerni, ako povemo, da se vsi dohodki porabijo za kritje stroškov, za bogato opremo s slikami in lepim ovitkom — in pa, da še zmanjka.

Zaupamo torej na velikodušnost vseh, ki so v krogu naših naročnikov, četudi so časi bridki, in smo prepričani, da bodo sami ostali trdni in da bodo še koga nanovo pridobili. Dobro vemo, da je še vedno dovolj takih ljudi med nami, ki bi naš list brez dvoma naročili, če bi ga bolj poznali, če bi ga pogledali bolj od blizu. Prepričali bi se, da je »Bogoljub« enako privlačen in potreben za družine, za družbe, kakor je koristen, zabaven in poučen za posameznike.

Programa ponovno ne bomo razvijali, saj je zapopaden in izražen v imenu našega lista. Čujemo, da povest »Jangec Ovsenik« sila zanimlje in vleče. Povemo pa, da bo napetost rastla še bolj v drugem delu, ki pride na vrsto v l. 1936.

Na delo torej z Bogom in Marijo za naš skupni list »Bogoljub«!

Uredniško obvestilo

Po desetih letih z današnjo številko odlagam uredništvo »Bogoljuba«. Letošnje leto sem prestal dve hudi operaciji in samo posebni božji milosti ter spretni roki g. primarija dr. B. Lavriča se imam zahvaliti, da sem ostal pri življenju. Razrahljano zdravje mi ne dopušča, da bi poleg tako odgovornega poklicnega dela mogel sprejemati druga tako važna opravila kot je uredništvo »Bogoljuba«. Vsem dosedanjim sodelavcem, naročnikom in prijateljem se za njih naklonjenost lepo zahvaljujem ter prosim, da bi našemu najlepšemu verskemu listu ostali zvesti. Uredniku g. svetniku Ant. Čadežu, ki je zlasti zadnje leto opravljal skoraj vse uredniške posle, ter novemu uredniku g. stolnemu kanoniku Jož. Šimencu, želim kar najlepših uspehov.

Ljubljana, na praznik Marijinega darovanja 1935.

Dr. Ciril Potočnik,
semeniški spiritual.

Darovi. Za odkup poganškega otroka, ki naj se krsti na ime Jakob, je daroval 100 Din Jožef Bokal, Čemšenik.

Odpustki za mesec december 1935

1. Nedelja, prva v mesecu. Spomin vseh rajnih iz treh redov sv. Frančiška. Članom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če obiščejo bratovsko cerkev; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim Sv. R. Telesom. Dalje p. o.: a) članom br. presv. Srca Jez.; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) istim kakor 12. dan.

3. Torek. Sv. Frančišek Ksav. P. o. deležnikom »Dejanja Sv. detinstva«, če molijo za njega razširjanje.

4. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na čast sv. Jožefu, prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu sv. očeta.

5. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. članom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župnijski cerkvi.

6. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) istim kakor 5. dec.; b) članom br. presv. Srca Jez.; c) vsem, ki nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca Jez., prejmejo spravno sv. obhajilo in molijo po namenu sv. očeta.

7. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake nabožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadostje za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta.

8. Nedelja. Brezmadežno spočetje Marije Device. P. o.: a) članom br. sv. R. Telesa kakor 5. dan; b) članom br. presv. Srca Jez., v brat. cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik mesto tega naloži kako drugo dobro delo; c) članom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) članom br. preč. Srca Marijinega; e) članom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; f) članom ška-

Cena »Bogoljuba« bo ostala tudi v novem letu neizpremenjena nizka, in sicer velja list za vse kraje v Jugoslaviji:

za posamezne naročnike Din 20.—
» skupne pri poverjeniku » 18.—

Za inozemstvo je določena cena, ki odgovarja 24 dinarjem, in sicer velja »Bogoljub«

za Avstrijo 3.— šil.
» Čehoslovaško . . . 15.— Kč
» Francijo 10.— fr.
» Italijo 8.— lir
» Ameriko —50 dol.

Naročnino naj pošlje vsak posamezni naročnik po **položnici**, ki je priložena temu zvezku, skupni pa naj oddajo naročnino pri svojem poverjeništvu. Močno nam bo ustreženo, če prejmemo naročnino že pred božičem, ker se nam s tem zelo olajša novoletno delo.

Prihodnja številka »Bogoljuba« (1, 1936) bo izšla še pred božičem. — Vneti razširjevalci našega lista bodo dobili primerne nagrade, kakor jih bomo označili v božični številki. — »Listka« (Jangec Ovsenik) je v tem zvezku več, ker je v njem tudi opis svetega večera. Zaradi tega smo »Odgovore«, ocene knjig, prošnje in zbirale in dr. morali odložiti na prihodnjo številko. Uredn.

pulirske br. karmelske Matere b. v. bratovski ali župnijski cerkvi; g) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; h) članom molitvenega apostolstva v javni cerkvi; i) članom Marijine družbe; j) članom Družbe kršč. družin; k) članom br. sv. Družine; l) članom br. za duše v vicah; m) članom Apostolstva sv. Cirila in Metoda; n) istim kakor 12. dan. — V. o.

12. Četrtek. Najdenje trupla sv. Frančiška. P. o. vsem v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župnijski cerkvi, kjer ni redovne.

13. Petek. Sv. Marinonij. P. o. onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

15. Nedelja. Osmena Brezmadežnega spočetja M. D. P. o. istim kakor 12. dan.

21. Sobota. Sv. Tomaž. P. o. članom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjenje sv. vere in po namenu sv. očeta.

25. Sreda. Božič. P. o.: a) članom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) članom rožnovenske br. v bratovski cerkvi; c) članom škapulirske br. karmelske M. b. v bratovski ali župnijski cerkvi; d) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; e) članom Marijine družbe; f) članom Družbe kršč. družin; g) članom br. sv. Družine; h) članom družbe za duše v vicah. — Odpustke rimskih stacijonskih cerkvâ morejo dobiti vsi, ki so navedeni v 4. številki letošnjega »Bogoljuba« pod »Opombo« v izkazu odpustkov za april. — V. o.

27. Petek. Sv. Janez Ev. P. o. a) članom br. sv. R. Telesa kakor 5. dan; b) članom br. presv. Srca Jez. kakor 8. dan; c) članom družbe sv. Petra Klaverja kakor 21. dan.

29. Nedelja, zadnja v mesecu. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

1 Čemu trpeti? Za DINAR

tableta Aspirina in bolečine
ni več! Kot zaščito pred
ponaredbami nosi vsaka
tableta Aspirina utisnjen
Bayerjev križ.

ASPIRIN

Oglaš. za registrir. prod. S. D. 1122 od 19. VIII. 1933

KARITAS

zavaruje

posmrtnino

Za vsa izplačila jamči

Vzajemna zavarovalnica
v Ljubljani

Zastopniki v vseh farah

Rabite li žarnice iz tradicije?

Tudi to bi bilo neko stallšče! Končno Vaše žarnice niso krive, da slabo svetijo, pri tem pa porabijo mnogo toka. Na njihovo mesto spadajo nove

TUNGSRAM ŽARNICE

z nitko v dvojni vijačnici.

Te žarnice svetijo mnogo bolje, pa vendar ne rabijo več toka.

Sodobna žarnica

TUNGSRAM

nitka v dvojni vijačnici

Ali se hočete
svojega

revmatizma, protina osvoboditi?

Trganje in zbadanje po udih in sklepih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in sčepanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so često posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Nudim Vam

zdravilno, mokračno kislino razkrajajoče, izmenno snovi in izločevanje pospešujoče

domače zdravljenje s pijačo

ki se na umeten način povsem naravno sestavlja iz nekega blagodejnega zdravilnega vreca, ki ga je dobrotljiva mati narava darovala bolnim ljudem.

Pišite mi takoj in dobili boste iz mojih v vseh državah obstoječih skladišč

povsem zastoj in franko

poskušnjo zajedno s poučno razpravo. Sami se boste uverili o neškodljivosti tega sredstva in njegovem naglem delovanju.

Poštno zbiralno mesto:

Ernst Pasternack, Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13, Abt. H. 305

Ona ve kaj hoče ...

... uporabljala bom vedno samo

SCHICHT^{OVO}

TERPENTINOVO MILO

za namakanje pa žensko hvalo